

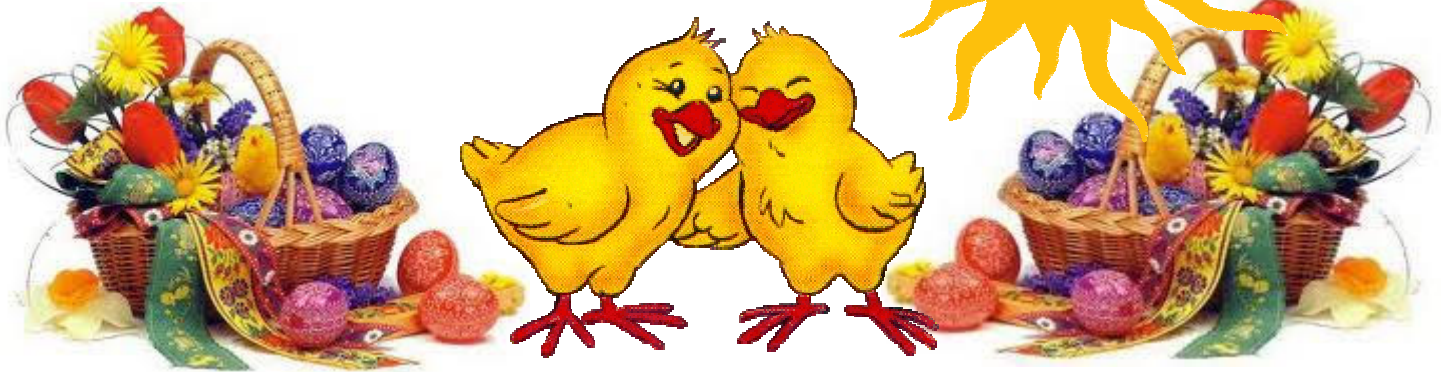

Mokerský zpravodaj

Nepřavidelný zpravodaj obce Mokré pod Orlickými horami
2013 - ročník VIII. – číslo 1/2013

Jarní pohodička

Vážení spoluobčané,

dovolte, abych Vám popřála krásně prožití Velikonoc. Na tyto svátky jara jistě všichni čekáme, aby už konečně začalo to krásné teplo a hlavně sluníčko, kterého jsme si v letošní zimě moc neužili. Jako svátky církevní už Velikonoce tolik nevnímáme, spíše opravdu jako posly jara. Velikonoce jsou vždy po prvním jarním úplňku a měsíc nám je letos stanovil na „Apríla“, tak asi trochu aprílové budou, ale to nevadí. Vidíte, že zima nechce ustoupit, ale bude muset, tak jako každý rok. Jarní pohodu si uděláme okolo sebe.

Jaro je obdobím zrodu, obnovy, lásky a mnoha jiných pozitiv. Přeji Vám, aby tyto krásné vlastnosti provázely i Vás, kteří čtete náš Zpravodaj a abyste byli schopni je pozitivně předávat dál.

Blanka Kučerová, starostka

Medové perníčky z 23.3.2013

Výběr z obsahu:

Rozpočet obce 2013	2
Kam s odpadem?	4
Vesnice roku 2013	7
Nové jízdní řády	7
Komínické služby	7
KRONIKA	
Obyvatelé v roce 2012	8
Trojková data v kronice	10
Sborník PANORAMA	10
Mokré v tisku	11
KNIHOVNA 2012	
Statistiky a čtenáři	12
KNIHOVNA 2013	
Termíny tradičních akcí	13
Soutěž „Čtverce“	14
Knížky pro Indii	14
Soutěž „Western“	15
Nové knihy	15
Časopisy v knihovně	16
ČAJOVNA U BLUDIČKY	18
NOBELOVA CENA	18
SOUTĚŽ ZPRAVODAJŮ	20
KVĚTINOVÁ SOUTĚŽ	21
ANKETA	21
ČTENÍ U KAMEN	
Jména české historie	22
Ryba nebo nůž?	25
POZVÁNKY	28
Osvěžující inspirace	30
Babské rady	31

Rozpočet na rok 2013

Rozpočet obce Mokré byl schválen na veřejném zasedání zastupitelstva dne 21.3.2013. Návrh rozpočtu byl vyvěšen na úředních deskách od 7.2. – 23.2.2013. Částky v rozpočtu jsou uvedeny v tisících.

TEXT	SÚ	AÚ	UZ	ORG	PAR	POL	tis. Kč
Daňové příjmy							1 526,80
Nedaňové příjmy							299,60
Dotace správa obce					4112		54,40
Dotace ostatní - volby			UZ 98008		4111		23,50
Celkem příjmy							1 904,30
Výdaje dle paragrafů							
dopravní obslužnost	231	11			2221		6,00
dopravní značení	231	11			2229		10,00
odpadní vody	231	11			2321		29,80
drobné toky	231	11			2333		20,00
mokřiny V Lípách	231	11			2341		24,00
knihovna	231	11			3314		80,20
kultura	231	11			3319		98,00
rozhlas	231	11			3341		50,00
zpravodaj	231	11			3349		17,00
dary obyvatelé	231	11			3399		30,00
hřiště	231	11			3421		36,70
bytové hospodářství čp. 20	231	11			3612		109,90
obchod a klub čp. 88	231	11			3613		130,40
veřejné osvětlení	231	11			3631		84,50
hřbitov	231	11			3632		34,00
čp. 20 - 2. část domu	231	11			3619		4,80
výdaje s prodejem pozemků	231	11			3639		5,00
nebezpečný odpad	231	11			3721		20,00
komunální odpad	231	11			3722		76,00
objemný odpad hřbitov	231	11			3723		10,00
ochrana krajiny včelaři	231	11			3741		1,00
vzhled obce	231	11			3745		100,00
krizová rezerva	231	11			5212		10,00
podpora hasiči	231	11		0223	5512		10,00
pojistné majetku obce	231	11			6320		11,80
zastupitelstvo	231	11			6112		142,00
volby prezident	231	11	UZ 98008		6118		18,59
správa obce a ou	231	11			6171		623,40
služby bank	231	11			6310		7,00
vrátky dotací z voleb	231	11			6402		4,30
platba splátky úvěru	231	11			8114		100,00
Celkem výdaje							1 904,39

Zasedání zastupitelstva obce - 2013

Zasedání zastupitelstva ze dne 21.3.2013

Účast zastupitelů: 4 (jeden omluven)

Účast obyvatel: 7

Souhrnné usnesení zastupitelstva:

Usnesení 1/2013	Určení zapisovatele a ověřovatelů zápisu
Usnesení 2/2013	Schválení programu zasedání
Usnesení 3/2013	Zastupitelstvo schvaluje poskytnutí finančního daru sdružení MAS Pohoda venkova na rok 2013 ve výši 5 Kč/1 obyvatele
Usnesení 4/2013	Zastupitelstvo schvaluje poskytnutí finančního daru Českému svazu včelařů České Meziříčí na rok 2013 ve výši 1 000 Kč
Usnesení 5/2013	Zastupitelstvo schvaluje poskytnutí příspěvku na dopravní obslužnost do 3.3.2013 – 14.12.2013 dle smlouvy s Královéhradeckým krajem ve výši 5 596 Kč
Usnesení 6/2013	Zastupitelstvo schvaluje Výroční zprávu o svobodném přístupu k informacím za rok 2012
Usnesení 7/2013	Zastupitelstvo schvaluje nákup pozemku V Lípách
Usnesení 8/2013	Zastupitelstvo schvaluje kontrolu finančního výboru ze dne 18.3.2013 „bez výhrad“
Usnesení 9/2013	Zastupitelstvo schvaluje rozpočet DSO Horka Očelice na rok 2013
Usnesení 10/2013	Zastupitelstvo schvaluje rozpočet obce Mokré na rok 2013
Usnesení 11/2013	Zastupitelstvo neschvaluje žádost o povolení na uspořádání cyklických pouličních sbírek v obci
Usnesení 12/2013	Zastupitelstvo schvaluje přihlášení obce do soutěže Vesnice roku 2013 a zaplacení registračního poplatku ve výši 2 Kč/1 obyvatele
Usnesení 13/2013	Zastupitelstvo schvaluje aktualizaci Strategického plánu obce do roku 2015

Územní plán obce Mokré

Lipová alej s modrým pytle

Ve středu 27.2.2013 se na Obecním úřadě Mokré konalo veřejné projednání návrhu Územního plánu Mokré. Vyhláška o tomto řízení byla řádně vyvěšena na úřední desce obce Mokré a města Dobrušky od 14.1.2013. V době vyvěšení se na obecním úřadě zastavilo několik občanů, kteří do územního plánu nahlédli.

K veřejnému projednání se s připomínkami nedostavil žádný občan a ani v době sedmi dnů po této schůzce žádný občan připomínky neuplatnil. V současné době je tedy Územní plán MOKRÉ platný. Je možné do něho nahlédnout na Obecním úřadě Mokré nebo na Městském úřadě Dobruška, odbor rozvoje města, úřad územního plánování. Poslední tečkou bude definitivní schválení v zastupitelstvu obce po dodání všech protokolů z města Dobrušky.

Poskytování informací v roce 2012

Výroční zpráva za rok 2012 podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), zveřejňuje povinný subjekt obec Mokré výroční zprávu o činnosti v oblasti poskytování informací:

a) počet podaných žádostí o informace	3
b) počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	žádné
c) počet podaných odvolání proti rozhodnutí	žádné
d) opis podstatných částí každého rozsudku	žádné
e) výčet poskytnutých výhradních licencí	žádné
f) počet stížností podaných podle § 16a	žádné
g) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona	žádné

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, odpovídá starosta obce za informování veřejnosti o činnosti obce.

Zpráva je zkrácena pro potřeby zpravodaje. Celá je na obecním úřadě k nahlédnutí.

Vyvěšeno: 10.1.2013 - Sejmuto: 25.1.2013

Odpady v obci

Kam s odpadem?

Odpadům se ve zpravodaji věnujeme dost často, ale určitě není na škodu si vše opakovat. V Mokřém je většina občanů velmi ukázněných, odpady pečlivě třídí a záleží jim na prostředí, kde žijí. V tomto jarním zpravodaji opět přinášíme místa, kde jsou přistaveny nádoby na odpad a co vše se do nich může odhodit.

Takže, kam s odpadem?

Komunální odpad, popel, znečištěné obaly od potravin, alobalové odpady apod. - do popelnic nebo odpadových pytlů (kromě popela) - odváží firma Marius Pedersen dle svozového kalendáře. Na mimořádný svoz je možné zakoupit známku na popelnici nebo pytel, který slouží místo popelnice.

Plastové láhve - do kontejneru přistavěného u budovy místního obchodu. **Plastové láhve je nutné sešlapávat !!!**

Víčka od platových lahví (pouze od minerálních vod, džusů a limonád) - box na obecním úřadě

Plasty - čisté plasty, igelit, kelímky od potravin, plastové nádoby, plastové hračky apod. - do kontejneru přistavěného u budovy místního obchodu. **Větší kusy je nutné rozlámat !!!**

Krabičky Tetrapack - pytle obdržíte zdarma na obecním úřadě a je nutno je přistavit ke kontejneru na plasty. Krabičky je nutné sešlapat!

Sklo - čisté sklo, láhve bez obsahu - do kontejneru přistavěného u budovy místního obchodu.

Papír - kontejner u budovy místního obchodu.

Drobné elektrozařízení – zdarma E BOX na obecním úřadě. Do E-boxu patří – kalkulačky, počítačové myši, klávesnice, počítačové disky, MP3 přehrávače, DVD přehrávače, rádia, kamery, fotoaparáty, telefony, DVD přehrávače, konvice, fény a další drobné elektro předměty. **NEPATŘÍ SEM!** monočláanky, úsporné žárovky a zářivky, akumulátory – ty se sbírají zvlášť

Drobné monočláanky – zdarma box na obecním úřadě

Tiskové kazety, tonery - zdarma box na obecním úřadě

Kovový šrot - kontejner u kravína.

Starší oblečení - Humanitární sbírka Diakonie Broumov

Hadry od barev, olejů - při sběru nebezpečného odpadu

Nebezpečný odpad - nutno schraňovat doma - obec zajišťuje sběr a odvoz 2x ročně (jaro a podzim). Duhy odebíraných odpadů: staré automobilové akumulátory, nádoby a štetce se zbytky barev, zbytky chemikálií, staré léky, zářivky, výbojky, motorové oleje a maziva, olejové filtry, mořidla, spreje, pneumatiky, televizory, lednice atd.

Rostlinný odpad - tráva, seno, zbytky rostlin, listí ze stromů - vše lze kompostovat, případně spálit za příznivého větru a počasí, **POUZE** v malém množství, aby nedošlo k požáru (nepálit ve večerních a nočních hodinách). Dodržovat bezpečnostní podmínky a brát ohledy na pověšené sousedovic prádlo!

Větvě ze stromů, dřevěný materiál - lze rozdrtit a dát do kompostu, také možné za příznivého větru a počasí spálit, za dodržení výše uvedených podmínek. Drtič na větve lze zapůjčit na obecním úřadě.

V jarním období do pálení čarodějnic je možné po dohodě s obecním úřadem větve navážet na hřiště k pálení, samozřejmě ne živelně, ale úhledně na kupu!

Odpad na hřbitově – kontejner vedle hřbitova a patří sem pouze odpad hřbitovní, případně je možné se na obecním úřadě domluvit na mimořádném uložení odpadu do tohoto kontejneru.

Žádáme také občany, když zjistí, že kontejnery jsou plné, aby nenechávali svůj odpad vedle nich. Není to hezké a nedělá to dobrý dojem na projíždějící návštěvníky naší obce. Kontejnery se vyvážejí dost často a pravidelně, ale samozřejmě se může stát, že jsou naplněny, spíš mimořádně, větším množstvím odpadu.

Nebezpečný odpad se bude vyvážet v květnu!

Obecní úřad již obdržel pokyny ke svozu nebezpečného odpadu v obci. Bude se konat 11.5.2013

V Lípách 8.00 – 8.25 hodin

U staré hospody

8.35 – 9.00 hodin

Plakát budou včas a s dostatečným předstihem vyvěšeny na úředních deskách! Dodržujte pokyny svozové firmy!

Diakonie Broumov

Sbírka použitých věcí pro Diakonii Broumov se bude konat od 13.5. – 17.5.2013 v úředních hodinách.

Nový umělecký styl? Zátíší: Lipová alej s modrým pytle

To by jeden nepochopil !!! ??? Jak se někteří lidé chovají k našemu životnímu prostředí! Máme v Mokřém nádhernou alej, pečlivě se o ni staráme a pravděpodobně ji někdo v lednových pochmurných zimních dnech chtěl trochu oživit! A k tomu si

vybral velký modrý pytel, plný odporného odpadu! Jeho nápad však nebyl moc dobrý. Pravděpodobně dotyčný majitel modrého odpadového pytle nemá smysl pro pořádek a jeho fantazie a smysl pro barvu taky zrovna nestojí za nic..... I malé dítě ví, že modrý pytel se prostě do zasněžené krajiny nehodí!

Jsme rádi, že jsou lidé, kteří se těchto nešvarů všímají a fotí a fotí a fotí....

A možná by se pak dotyčný nepořádník příště mohl divit, když tu nenajde jen fotografii svého odpadu, ale třeba také svoji.

Poznámka: Po uveřejnění tohoto článku na internetových stránkách obce Mokré pytel záhadně zmizel....autor tohoto nevšedního uměleckého díla je zřejmě velmi skromný a chce být i nadále nepoznáán.

Statistika odpadů za rok 2012

Poř. číslo	Kategorie odpadu	Kód druhu odpadu	Název druhu odpadu	Množství (tuny)
1	O	150101	Papírové a lepenkové obaly	1,2560
2	O	150102	Plastové obaly	2,8560
3	O	150105	Kompozitní obaly	0,0870
4	O	150107	Skleněné obaly	3,2790
5	O	160103	Pneumatiky	0,6860
6	N	200127	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	0,1220
7	N	200129	Detergenty s neb. látkami	0,0220
8	O	200301	Směsný komunální odpad	18,8144
9	O	200307	Objemný odpad	3,1800
Celkem v tunách				30,3024

Celkové výdaje na vývoz odpadů v obci Mokré v roce 2011				Zpětný odběr
			(v korunách)	(v korunách)
3722 5169	3725 2324	komunální odpad	74 223,00	31 728,00
3722 5138	3722 2112	nákup pytlů	1 830,00	828,00
	3722 2111	svoz kom. odpadu občané		38 900,00
	3723 5169	velkoobjemový odpad	5 763,00	
3721 5169	3724 2324	nebezpečný odpad	10 076,00	
Celkem v korunách			91 892,00	71 456,00

Statistika:

Rok 2005	tuny	22,271
Rok 2006	tuny	22,950
Rok 2007	tuny	25,201
Rok 2008	tuny	21,579
Rok 2009	tuny	31,976
Rok 2010	tuny	23,746
Rok 2011	tuny	22,471
Rok 2012	tuny	30,302

Rok 2005	Kč	18 694,00
Rok 2006	Kč	22 444,00
Rok 2007	Kč	30 486,00
Rok 2008	Kč	32 669,00
Rok 2009	Kč	18 949,75
Rok 2010	Kč	21 450,50
Rok 2011	Kč	14 831,00
Rok 2012	Kč	20 436,00

Díky zpětnému odběru odpadů společnostmi Asekol a EKO-KOM obec doplatila v roce 2012 pouze 20 436 Kč.

V případě, že zpětný odběr nebude, obec by doplatila za svoz odpadů 52 164 Kč,

což by pak činilo 347,76 Kč na 1 obyvatele

Rok 2007	162	odpad na 1 obyvatele	188,19 Kč
Rok 2008	154	odpad na 1 obyvatele	212,14 Kč
Rok 2009	157	odpad na 1 obyvatele	120,70 Kč
Rok 2010	155	odpad na 1 obyvatele	138,39 Kč
Rok 2011	148	odpad na 1 obyvatele	100,21 Kč
Rok 2012	150	odpad na 1 obyvatele	136,24 Kč

Různé obecní

Drobné

Žádáme všechny občany, kteří přijdou na obecní úřad zaplatit jakýkoliv poplatek, platbu, prostě cokoli, aby pokud možno částku k zaplacení nosili v přesné výši. Když přijde několik občanů za sebou s tisícovkou a větší bankovkou, dalším už nezbude na vrácení. Nejsme ve městě a paní účetní si nemůže odskočit do vedlejšího obchodu či na poštu rozměnit. Všechny platby jsou víceméně předem každému známy, tak by s tím neměl být problém. Děkujeme za vaši vstřícnost a pochopení.

Nárůst agendy

Jistě všichni víte při návštěvě různých úřadů, jak rychle narůstá jejich agenda, jak jsou větší požadavky na nás obyvatele. Ani našemu úřadu se tento jev nevyhnul. Agenda a náročnost administrace od roku 2010 s přechodem na podvojný účetnictví obcí, které je velmi speciální, od roku 2010 bylo přidáno ještě částečné účetnictví podnikatelské, se neustále zvětšuje. Je to naše práce a určitě jsme se s tím poprali velmi dobře, ale nároky a další a další požadavky nadřízených orgánů neustále narůstají. Snažíme se vyjít vstříc bez zbytečných průtahů všem našim občanům a budeme velmi rádi, pokud budete i vy k nám vstřícní a trpěliví.

Od roku 2000 stoupla náročnost administrativních a účetních úkonů nejméně desetkrát. Názorně to můžeme ukázat na malé části účetnictví, kolik účetních případů se během posledních let v naší organizaci zaúčtovalo:

Rok 2012 – 860 účetních případů	Rok 2007 – 581 účetních případů	Rok 2002 – 509 účetních případů
Rok 2011 – 759 účetních případů	Rok 2006 – 638 účetních případů	Rok 2001 – 360 účetních případů
Rok 2010 – 745 účetních případů	Rok 2005 – 541 účetních případů	Rok 2000 – 143 účetních případů
Rok 2009 – 757 účetních případů	Rok 2004 – 516 účetních případů	Rok 1999 – 165 účetních případů
Rok 2008 – 673 účetních případů	Rok 2003 – 547 účetních případů	Rok 1998 – 157 účetních případů

Jen samotné účtování narostlo téměř šestkrát. U ostatních činností je to podobné.

Další ukázka zbytečné administrace je i to, že si obce musí od 1.4.2013 povinně založit účet u České národní banky, kam budou přicházet POUZE dotace a s účtem nelze nijak jinak manipulovat. Na běžné finanční úkony musí mít obec jiný účet. Bohužel nevíme, kdo si tento nesmysl vymyslel a proč, ale pokud účet mít nebudeme, žádnou dotaci nedostaneme. Pro nás je nejbližší pobočka ČNB v Hradci Králové. Rozhodně jsou to výdaje pro obec zbytečně navíc (platby poplatků, cestovné).

Běhání psů v obci

Žádáme všechny majitele psů, aby dohlédli na to, že jejich miláček neopustí vymezený prostor jejich dvorku. Samozřejmě se může stát, že pes může někdy utéct, to je zcela pochopitelné. Nesmí však jít o pravidelné samostatné procházky po obci, kde zanechávají po sobě dost nepěkné stopy a většina majitelů je neodklidí.

Možná někoho pobaví, ale psí exkrementy se občas nacházejí na rohožce před vchodem do obecního úřadu. Zasmáli jste se? Nám to však vtipné vůbec nepřipadá. I toto je jedním z důvodů, že obecní úřad uvažuje o nainstalování bezpečnostních kamer na prostranství před budovou.

Víkendový klid v obci

Již v loňském roce jsme psali o dodržování víkendového a svátečního klidu v obci. Znovu tuto problematiku připomínáme. Léto je před námi a většina z nás se již teď těší, jak si svoje zahrady a zahrádky opět zvelebí. Žádáme tedy všechny obyvatele Mokrého, aby při sekání trávy, řezání dřeva a jiných hlučných pracích brali ohled na svoje sousedy a spoluobčany. Velmi bychom přivítali, kdybyste se těmito pracím vyhýbali především v neděli a ve svátek, a to hlavně v ranních hodinách, kdy si někteří chtějí v klidu po náročném týdnu přispát, ale i během polední siesty. Neděle či svátek by měly být dnem klidu. Děkujeme za pochopení a ohleduplnost vůči nám všem! Pokud by si však občané i přes to stěžovali, může obec přistoupit k vyhlášení, která tyto hlučné práce omezí. Práva občanů vymezuje zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (§ 5 a § 127).

Půjčovné v obci

Knihovna

Dospělí	100 Kč / 1 rok
Děti	50 Kč / 1 rok
Dva a více členů rodiny, zaplatí jako rodina	100 Kč / 1 rok

Kronika – zapůjčení kopie kronik pro neregistrované čtenáře

1 kniha	20 Kč / 1 týden – případně dle dohody
---------	---------------------------------------

Poplatky ze psů

1 pes	120 Kč = 10 Kč / 1 měsíc
Každý další pes	180 Kč = 15 Kč / 1 měsíc

Psi se přihlašují od třech měsíců a je nutné s sebou vzít na obecní úřad očkovací průkaz!!! Dle vyhlášky o místních poplatcích je termín poplatku vždy k 30.9. Dodržujte termín! Děkujeme.

Zapůjčení žebříku 200 Kč/ 1 víkend
Zapůjčení drtiče 100 Kč/ 1 víkend
Zapůjčení stolů a židlí 100 Kč/ 1 víkend
U komerčního využití platí dohoda s obecním úřadem.

Prodej pytlů na odpad 75 Kč/ 1 pytel
Mimořádná známka na popelnici 75 Kč/ 1 ks

Ověření podpisu 30 Kč/ 1 podpis
Ověření listiny 30 Kč/ 1 i započatá strana

Sepsání žádosti - 30 Kč, případně dle dohody a množství práce
Kopírování, skenování, tisk z vlastní flash – cena dle počtu stran, barvy atd.

Na obecním úřadě je služba CZECH POINT – výpisy z katastru nemovitostí, rejstříku trestů, bodového hodnocení řidiče atd.

Společenský klub

Začátkem března jsme se pustili do vymalování společenského klubu. Už to opravdu potřeboval ☺ Vše opět prokouklo. Obnovili jsme také mořské akvárium, které jsme vytvořili již v roce 2007. Malířské práce zajistil pan Roman Honsnejman, odklízecí, úklidové práce, včetně vyprání záclon a závěsů, zajistili Lukáš Honsnejman, Dagmar Honsnejmanová a manželé Diškancovi, kteří také upravili prostranství okolo budovy.

Vesnice roku 2013

Zastupitelstvo schválilo přihlášku do letošní soutěže Vesnice roku 2013 Královéhradeckého kraje. Několikaletá účast a získání Modré stuhy nám zajistily finanční dotace do rozpočtu obce. Proč to tedy nezkusit znovu? Body k získání dotace jsou i jen za účast.

Hodnocení krajských kol bude probíhat od 1.5. – 30.6.2013. Žádáme všechny obyvatele naší obce, aby se v tomto období se svými domy a zahrádkami ukázali v celé své kráse. Pokud naše obec bude krásně rozkvetlá (jako vždy), tak to na komisi určitě udělá ten nejlepší dojem. Až budeme znát přesný termín návštěvy komise, včas jej oznámíme, abychom se mohli dostatečně připravit!

Nové jízdní řády

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ - Méně autobusových spojů jezdí od 3. března po Královéhradeckém kraji. Jedná se o linky, které využívalo minimum cestujících. Kraj tak zrušil přibližně čtyři procenta spojů a přitom ušetří nejméně 3,5 milionů korun. Jízdné se při tom zdražilo o pět procent. Královéhradecký kraj bude bohužel omezovat autobusovou dopravu i nadále, a to v druhé vlně škrtů v červnu. Budeme doufat, že v naší obci už není co škrtnout.

Jízdní řád Mokré - Opočno – Dobruška

Odjezd Mokré	Příjezd Opočno	Příjezd Dobruška
4,44	4,56	5,04
5,51	6,06	6,10
6,45	7,01	7,10
9,46	9,58	10,05

Jízdní řád Opočno – Mokré

Odjezd Opočno	Příjezd Mokré
9,29	9,40
12,01	12,10
13,47	13,58
15,02	12,14
16,43	16,54

pouze úterý a čtvrtek, platí obec

Kominické služby

Na obecním úřadě je možné si opět objednat kominické služby, které nabízí kominík Jaroslav Meloun z Dobrušky. Pro obec Mokré nabízí své služby ve dnech: **25.4.2013** (čtvrtek) a **26.4.2013** (pátek). Cena je 300 Kč.

Kdo má zájem o kominíka, přijďte se přihlásit na obecní úřad do pondělí 22.4.2013. Všechny požadavky zašleme najednou. Firma Jaroslav Meloun provádí frézování, vložkování a **čištění komínů**. Dále se firma zaměřuje na revize spalinových cest, kolaudační osvědčení komínů, **revize komínů**, měření účinnosti spalování a vypouštění látek.

Volba prezidenta ČR

První kolo 11.1. a 12.1.2013

Složení volební komise:

- Předseda: Dagmar Honsnejmanová
- Zapisovatelka: Věra Faltusová
- Členové: Věra Hrubá a Jiří Zácný

Stálý seznam voličů: 125 osob

- Vydáno obálek: 81
- Odevzdáno úředních obálek: 80
- Platné hlasy: 80
- Neplatné hlasy: 1

První den volilo 58 osob, druhý den přišlo k volbám 23 osob.

Účast v Mokré: **64,80 %**

Číslo kandidáta	Jméno kandidáta	Počet hlasů
1.	MUDr. Zuzana Roithová, MBA	6
2.	Ing. Jan Fischer, CSc.	15
3.	Ing. Jana Bobošíková	3
4.	Taťana Fischerová	4
5.	MUDr. Přemysl Sobotka	4
6.	Ing. Miloš Zeman	20
7.	Prof. JUDr. Vladimír Franc	11
8.	Jiří Dienstbier	9
9.	Karel Schwarzenberg	8

První den voleb proběhla ve volební místnosti v Mokré kontrola Policie ČR.

Dle celostátního výsledku do 2. kola 25. a 26.1.2013 postoupili:

Ing. Miloš Zeman – získal 24,21 %

Karel Schwarzenberg – získal 23,40 %

Druhé kolo 25.1. a 26.1.2013

Stálý seznam voličů: 125 osob + 2 voliči zvláštní seznam = 127 voličů

- Vydáno obálek: 75
- Odevzdáno úředních obálek: 75
- Platné hlasy: 72
- Neplatné hlasy: 3

První den volilo 54 osob, druhý den přišlo k volbám 21 osob.

I tentokrát volební místnost navštívila Policie ČR.

Účast v Mokré: **59,05 %**

Natálka Lelková, Šimon Franc, Adam Franc

Z kroniky obce

Tříkrálová sbírka

Tříkrálová sbírka se uskutečnila 5.1.2013 a v Mokré se vybralo 2 986 Kč. Děkujeme všem, kteří přispěli lidem v nouzi.

Obyvatelé Mokrého v roce 2012

Počet obyvatel v obci Mokré k 31.12.2012 byl 150 osob

Počet mužů: 78

Počet žen: 72

Průměrný věk všech obyvatel k 31.12.2012: **43,00 let**

Ženy v roce 2012:

Stav	Počet	Průměrný věk
celkem žen	72	45,00
svobodné	21	22,00
vdané	34	53,00
rozvedené	9	50,00
vdovy	8	69,00

Muži v roce 2012:

Stav	Počet	Průměrný věk
celkem mužů	78	41,00
svobodní	35	21,00
ženatí	36	57,00
rozvedení	5	45,00
vdovci	2	79,00

Změny v roce 2012:

Změna	Počet	Průměrný věk
zemřelí	žádní	
odstěhovaní	5 (3 muži + 2 ženy)	21,00
přistěhovaní včetně narozených	7 (3 muži + 4 ženy)	16,00

Narozené děti: 1 dívka

Svatba: žádná

Železná svatba: 1 (65 let společného života) – manželé Bláhovi

Zlatá svatba: 2 (50 let společného života) – manželé Drašnerovi a Dubovi

Cizinci: 3 (3 ženy)

Obyvatelé: 150

Celkem: 153 osob

Zajímavosti v evidenci obyvatel v roce 2012:

Počet jubilantů (70, 75, 80 a více let) v roce 2012: 10 osob, z toho 6 osob nad 80 let

Počet obyvatel nad 70 let: 17 osob

Počet dětí do 15 let v roce 2012: 21 osob (13 chlapců a 8 dívek)

Nejstarší člověk v obci se narodil v roce 1923

Zajímavosti o počtu obyvatel

Počet obyvatel v letech Průměrný věk v letech

rok 2012 - 150 osob	rok 2012 - 43,00
rok 2011 - 148 osob	rok 2011 - 43,00
rok 2010 - 155 osob	rok 2010 - 42,00
rok 2009 - 157 osob	rok 2009 - 42,00
rok 2008 - 154 osob	rok 2008 - 43,00
rok 2007 - 162 osob	rok 2007 - 42,29,
rok 2006 - 160 osob,	rok 2006 - 41,10
rok 2005 - 156 osob	rok 2005 - 41,40
rok 2004 - 157 osob	rok 2004 - 41,31
rok 2003 - 166 osob	rok 2003 - 40,57
rok 2002 - 166 osob	rok 2002 - 40,31
rok 2001 - 164 osob	
rok 1999 - 164 osob	
rok 1995 - 181 osob	
rok 1991 - 181 osob	
rok 1980 - 206 osob	

Jubilea

Naše obec se neustále zmenšuje, sice ne do rozlohy, ale bohužel co do počtu obyvatel. A při tom také stárne. Hlavním důvodem je, že mladí lidé tu nemají zázemí pro založení rodiny a stěhují se do měst, za práci, školou a veškerým sociálním zázemím. Bohužel to nemůžeme ovlivnit. V Mokřém není žádný podnik, obec nemá stavební parcely ani obecní byty.

Až do loňského roku jsme naše jubilanty navštěvovali doma, v kruhu rodinném. V létě a na podzim jsme zkusili uspořádat malé společné setkání jubilantů, které bylo velmi příjemné a hlavně přátelské. Z toho důvodu jsme se rozhodli, že i v roce 2013 pro naše jubilanty a seniory připravíme opět takové setkání. První plánujeme předběžně v srpnu.

Na úplném konci roku 2012 oslavila významné narozeniny paní Hana Rejchrtová a pan Jiří Čtvrtečka.

Samozřejmě, pokud se někdo nemůže setkání zúčastnit, třeba ze zdravotních důvodů, rádi jej navštívíme doma. V případě, že manželé slaví nějaké významné výročí a chtěli by, aby obec byla při tom, je třeba nás co nejdříve kontaktovat, abychom se včas domluvili na termínu, podmínkách a organizačních záležitostech. V minulých letech jsme společně slavili výročí svateb a určitě bychom v tom rádi pokračovali. Vše je vždy na spolupráci rodiny a obce.

Trojková kulatá narození

Narozených osob s trojkou na konci je v letošním roce v naší obci devatenáct. Přejeme jim, aby si své kulatiny náležitě užili!

1923 – 90 let – 1 osoba	1953 – 60 let - 4 osoby	1983 – 30 let – 2 osoby
1933 – 80 let – 1 osoba	1963 – 50 let – 6 osob	1993 – 20 let – 2 osoby
1943 – 70 let – 2 osoby	1973 – 40 let – 1 osoba	

Statistika návštěvnosti webových stránek v roce 2012

Statistiky webů

Obec Mokré	www.obecmokre.cz	20 238	211 220
Knihovna U Mokřinky	www.obecmokre.cz/knihovna	5 685	119 879
Kronika obce Mokré	www.obecmokre.cz/kronika	3 970	52 630
Mokerský zpravodaj	www.obecmokre.cz/zpravodaj2	1 794	5 101

Trojková data v naší kronice

28.11.1603 – Maruše Holoňová z Mokrého, vězněna v Dobrušce za smilstvo a zatajení porodu mrtvého novorozeněte, byla omilostněna a propuštěna pod pohružkou vymrskání a vypálení tří cejchů na tvář

7.8.1853 – vysvěcen nový hřbitov přenesený z Horky na nové místo za obcí, kde je dodnes

15.8.1863 - začal Václav Kvasnička č. 4 psát obecní kroniku

1883 – zvolen polním hlídačem Jiří Novák

1933 – knihovna měla 39 čtenářů, 433 svazků

1.1.2003 – byl zrušen Okresní úřad Rychnov n. K., správní záležitosti pro obec byly přesídleny do Opočna a Dobrušky

Květen 2003 – zahájena výstavba plynovodu v obci

13.6. – 14.6.2003 – Referendum o přistoupení ČR k Evropské unii – v Mokré hlasovalo 84 osob, počet hlasů ANO 51 a počet hlasů NE 33

31.7.2003 – schválení uzavření Veřejnoprávní smlouvy s městem Opočno na projednávání přestupků

5.1.2013 - v Mokré se konala první oficiální Tříkrálová sbírka

11.1. - 12.1.2013 - v České republice se konalo 1. kolo historicky první přímé volby prezidenta, v Mokré hlasovalo 81 občanů ze 125 oprávněných voličů, což bylo 64,80 %

25.1. - 26.4.2013 - se konalo 2. kolo volby prezidenta ČR, v Mokré hlasovalo 75 občanů ze 127 oprávněných voličů, což bylo 59,05 %

Receptář Mokrého!

Kronikářka a knihovnice obce Mokré Dagmar Honsnejmanová připravuje novou publikaci – Rodinný receptář mokerských pochutin a tekutin (pracovní název). Kdo má doma nějaký dobrý recept, svůj, babiččin, nový či letitý, doneste jej do knihovny nebo zašlete na adresu kronika.mokre@seznam.cz. Publikace bude obsahovat recepty všech chutí – tj. předkrmy, polévky, slané či sladké pečivo, hlavní jídla, přílohy, šťávy, zavařeniny, také recepty zelné, houbové, zeleninové, ovocné....atd.

Představte svoje recepty a zachovejte je i pro další generace! Děkujeme! Budeme rádi i za příběhy, které se váží k životu současných obyvatel nebo našich předků.

Přes zimu bude víc času, mrkněte do svých či receptářů po babičce a recept přineste. Jen tak Váš recept neupadne v zapomnění a další generace našich dětí se možná bude divit, co vše jsme vařili ☺

Děkují všem, kteří mi recepty již dodali. Dagmar Honsnejmanová

Sborník PANORAMA

V roce 1993 bylo založeno regionální Vydavatelství Kučerová Eva SEN v Dobrému za účelem vydávat regionální literaturu, pohlednice a propagační materiály. V tomto roce bylo také zahájeno vydávání regionálního vlastivědného sborníku PANORAMA, který vychází dodnes. Oblastí zájmu jsou Orlické hory a jejich podhůří a témata z přírody, historie a současnosti. Všechna čísla jsou stále k zakoupení, kromě prvních dvou. Ta jsou již rozebrána. Sborník vychází jednou ročně, většinou o prázdninách, ve formátu A5, s barevnou obálkou a černobílým textem, doplněným obrázky.

Do sborníku PANORAMA v posledních letech přispívá články o Mokré, o historii, obyvatelích obce, také kronikářka Dagmar Honsnejmanová.

Panorama č. 18/2010

Honsnejmanová D.: Herbář Blahoslava Rybína.

Honsnejmanová D.: Lipová alej Mistra Jana Husa v Mokré.

Panorama č. 19/2011

Honsnejmanová D. a Ptáček J.: Neznámý řídící učitel a myslivecký publicista z obce Mokré u Opočna Emil Musil-Daňkovský.

Panorama č. 20/2012

Honsnejmanová D.: Ladislav Falta – Král českých rychlopalníků. Střelecký olympionik, mistr světa a mistr Evropy.

Ve spolupráci s občanským sdružením LIBRI v Dobřím vyšla v roce 2012 skládačka přírodních zajímavostí obce Bílý Újezd, Podbřezí, Sedloňov a také Mokré. Formát skládačky je A4 dvakrát lomený na formát 10 x 21 cm. Text je doplněn sedmi fotografiemi včetně obálky a mapou. V textu jsou odkazy na umístění místa v mapě i na fotografie. Nechybí ani základní pokyny pro pobyt v přírodě. Text zpracoval a fotografiemi doplnil Josef Kučera. Mapu zhotovil ing. Rudolf Remeš.

Občanské sdružení LIBRI získalo na tento projekt grant od Královéhradeckého kraje. Finančně se na něm podílely i samotné obce, pro které byly skládačky zhotoveny a také OS LIBRI. Spolupracovala AOPK ČR - Správa CHKO Orlické hory a KS Hradec Králové. Náklad každé skládačky je 7000 ks. V minulosti už byly vydány skládačky pro obce Bartošovice v Orlických horách, Deštné v Orlických horách, Dobré, Osečnice, Pěčín, Přepychy a Zdobnice.

Zájemci mohou skládačky získat zdarma na obecních úřadech zmiňovaných obcí, v informačních centrech regionu, na Správě CHKO Orlické hory a v menší míře také u vydavatele.

Zdroj: <http://www.natura.estranky.cz/>

Zlatý erb 2013

Zlatý erb je soutěž webových stránek obcí a elektronických služeb. Mokré má s touto soutěží již mnoho zkušeností, poprvé se této soutěže účastnila již v roce 2004. Do letošního ročníku jsme přihlásili pouze elektronickou službu „Soutěž zpravodajů Rychnovska aneb Rychnovsko obrazem a ve zpravodajství“. Možná jsme někoho zklamali tím, že jsme nepostoupili do finále jako v předchozích letech, ale zpravodaje Rychnovska nejsou zcela klasickou elektronickou službou, a tak důvodem naší přihlášky byla hlavně prezentace obce Mokré a Rychnovska prostřednictvím obecních a městských zpravodajů. To se snad podařilo. A to šlo především.

Mokré v tisku a webových portálech

Mokré v tisku (ještě rok 2012):

97) Září 2012 Přepýšský zpravodaj 2/2012

- Boj o Přepýšské kormidlo

98) 17.12.2012 Rychnovský deník č. 294

- Mokré – Při nehodě se auto převrátilo na střechu

99) 18.12.2012 – Rychnovský deník č. 295

- Stačila trocha sněhu na silnici a mladík za volantem svou Fabii neukočíroval

100) 19.12.2012 Rychnovský deník č. 296

- Trochu později, ale přeci. Mikuláš dorazil

101) 28.12.2012 Čechoaustralan - léto/zima 2012-13

- Co mají společného lípy, Mokré a Karlovy Vary

Mokré v tisku – rok 2013:

1) 4.1.2013 Rychnovský deník č. 3

- Bitva o Zlatý erb začíná již po patnácté

2) 4.1.2013 Rychnovský deník č. 3

- Stoletý herbář má své pokračovatele

3) 4.1.2013 Rychnovský deník č. 3

- Do ulic vyrážejí tisíce králů a královen

4) 9.1.2013 Rychnovský deník č. 7

- Výsledky sbírky jsou známy jen částečně. Někde pokračuje

5) 14.1.2013 Rychnovský deník č. 11

- Volilo se i v oblíbené hospůdce nebo v hasičárně

6) 15.1.2012 Rychnovský deník č. 12

- Jak jsme volili prezidenta v prvním kole

7) 18.1.2013 Rychnovský deník č. 15

- Hlasování začíná! Vyberte nejhezčí fotku z besídky

8) 28.1.2013 Rychnovský deník č. 23

- Rychnovsko knížezi nepřálo. Slaví s vítězem

9) 29.1.2013 Rychnovský deník č. 24

- O Zlatý erb se poperou i v okrese

10) 29.1.2013 Orlický týdeník č. 7

- Jak jste volili v druhém kole prezidentských voleb?

11) 30.1.2013 Rychnovský deník č. 25

- O zlatý erb obce z Rychnovska nestojí

12) 7.2.2013 Rychnovský deník č. 32

- Dvě stě tisíc vrstev oceli. To je samurajský meč

13) 13.2.2013 CzechFolks.com PLUS

- Dagmar Honsnejmanová: Co mají společného lípy, Mokré a Karlovy Vary?

14) 14.2.2013 Rychnovský deník č. 38

- O Zlatý erb se utkají čtyři „naše“ obce

15) 21.2.2013 portál Královéhradeckého kraje

- Do soutěže Zlatý erb bylo přihlášeno rekordní množství elektronických služeb

16) 5.3.2013 Česká televize – ČT24/Regiony

- Královéhradecký kraj seškrtal autobusy, část spojů zachránil obce

17) 10.3.2013 Česká televize – ČT24/Studio 6 Víkend

- Orientace na moři

18) 12.3.2013 Rychnovský deník č. 60

- S občany se dohodli, že dva spoje si zaplatí

19) 19.3.2013 Rychnovský deník č. 66

- Dobrá zpráva pro obce i města. Již zanedlouho zahájíme očekávané hlasování o nejlepším zpravodaj měst a obcí

K největším úspěchům v oblasti prezentace každopádně patří to, že o obci Mokré se psalo v Austrálii a Kanadě. Kolik asi tak malých obcí se tím může pochlubit?

Knihovna 2012

Návštěvnost, výpůjčky a statistika knihovny za rok 2012

V roce 2012 bylo knihovně registrováno 80 čtenářů – 24 dětí a 56 dospělých.

Návštěvnost a v knihovně

Návštěvnost knihovny za účelem výpůjčky:	648 osob z toho 155 dětí a 493 dospělých
Návštěva internetu:	480 osob z toho 241 dětí a 239 dospělých
Návštěva výtvarného klubu:	149 osob z toho 87 dětí a 62 dospělých
Návštěva kulturních akcí:	1 200 osob
Celkem:	2 477 osob

Výpůjčky:

Knihy pro dospělé:	495 dok
Knihy pro děti:	284 dok
Časopisy:	1 426 ks
DVD, kroniky, ostatní dokumenty:	124 ks
Celkem	2 329 ks

Knihovna pro své čtenáře využívá i výměnné soubory knih z knihovny Opočno, Dobruška, Rychnov nad Kněžnou a Studijní vědecké knihovny Hradec Králové. Od konce roku 2012 je na webových stránkách knihovny k dispozici i ON-LINE katalog knihovny, kam knihy postupně vkládá rychnovská knihovna.

Knihovna v roce 2012 obdržela dotace a finanční dary:

- MK ČR - 17 000 Kč
- T-Mobile – grant v hodnotě 28 100 Kč
- Královéhradecký kraj – 10 000 Kč
- Občané Mokrého – 28 000 Kč

Knihovna v roce 2012 obdržela věcné dary:

- Knihy od nakladatelství a dalších osob – celkem 146 darovaných knih cca v hodnotě 20 000 Kč
- Věcné dary obyvatel do soutěží a her – celkem cca ve výši 10 000 Kč

Knihovna se v roce 2012 zapojila nebo uspořádala společně s obcí 34 akcí pro všechny věkové kategorie.

Všichni obyvatelé mohou bezplatně využívat internet v knihovně, kde jsou pro návštěvníky k dispozici tři počítače.

Regionální knihovnička

Specialitou knihovny je i malá regionální knihovnička. Je to sbírka především knih a různých publikací našeho kraje. Knihovnice je získává většinou výměnným způsobem za knihu Obec Mokré v dějinách i současnosti 1390 – 2010 nebo věnováním okolních i vzdálenějších obcí.

K 31.12.2012 knihovnička obsahovala 250 knižních dokumentů, 14 kronik a dalších 73 dokumentů obce a knihovny (např. výroční zprávy, prezentace obce a knihovny apod.) = celkem je to dnes již 337 dokumentů.

Čtenář roku 2012

Knihovna již tradičně v lednu vyhlašuje nejlepšího čtenáře za předchozí rok. Vyhodnocení se tentokrát konalo v Čajovně u bludičky dne 23.1.2013. Drobné ceny věnovali obec Mokré, Jiří Mára, cestovatel a Moravskoslezský kraj, předala tradičně starostka obce Blanka Kučerová s knihovnicí Dagmar Honsnejmanovou. Všem srdečně gratulujeme.

Kategorie dospělí:

Eva Pinkasová	60 ks
Jaroslava Honsnejmanová	33 ks
Hana Hladná	31 ks

Kategorie děti:

Maruška Horáková	53 ks
Andrea Tomková	20 ks
Kristýna Vaněčková	18 ks

Aktivní člen výtvarného klubu: Maruška Horáková

Termíny tradičních akcí v obci

V letošním roce se budou konat tradiční akce, které patří k neoblíbenějším. Nezapomeňte si data akcí zapsat do svých diářů! A žádáme také všechny nadšence a dobrovolníky, kteří chtějí pomoci s organizací, věnovat čas, materiál nebo i příspěvek nebo mají dobrý nápad, budeme rádi. Můžete se hlásit v knihovně u paní Dagmar Honsnejmanové! Předem děkujeme!

Velikonoční tvoření	23.3.2013	Hledání pokladu	28.6.2013
Čarodějnice	30.4.2013	Posvícení	31.8.2013
Dětský den	22.6.2013	Rozsvícení stromu	30.11.2013

Slíbená přednáška námořního kapitána Petra Ondráčka se bude konat 19.4.2013 nebo 20.4.2013 v 18.30 hodin ve společenském klubu v Mokřém. Termín bude včas upřesněn!

Stále sbíráme víčka od PET lahví, která použijeme na Dětský den. Víčka nevyhazujte, noste je do knihovny! Děkujeme!

Sbíráme také prázdné ulity šneků, na jaře jich určitě na svých zahrádkách najdete řůru. Přineste je do knihovny (pokud možno umyté), použijeme je pro děti na Dětský den. Děkujeme!

Do klubu bychom potřebovali nějaký starý umělý ubrus, kterému nevádí, když ho děti umažou od hlíny, barev či dalších materiálů. Pokud si někdo bude pořizovat na svůj zahradní stůl nový, přineste nám ten starý. Děkujeme.

Anketa Rychnovského deníku o nejhezčí foto vánoční besídky

Soutěžící:

1. třída ZŠ České Meziříčí	ZŠ Kolowratská Rychnov nad Kněžnou
2. třída Základní školy České Meziříčí	Knihovna U Mokřinky Mokřé
3. A Základní školy Gutha - Jarkovského Kostelec n. O.	

Hlasování probíhalo od 18.12.2013 do 1.2.2013 a výsledky jsou zde:

1. místo: 3. A Základní školy Gutha - Jarkovského Kostelec nad Orlicí	4532
2. místo: 1. třída Základní školy České Meziříčí	2826
3. místo: 2. třída Základní školy České Meziříčí	1229
4. místo: ZŠ Kolowratská Rychnov nad Kněžnou	730
5. místo: Knihovna U Mokřinky Mokřé	377

Celkem přišlo 9 694 hlasů

Fotografie z naší vánoční besídky se umístila na krásném posledním místě. Ale určitě se nemáme za co stydět, soupeřit se školami je pro malou knihovnu téměř nemožné. Nehledě na to, že hlasovat z Mokřého je dost složité, protože napojení většiny počítačů v obci je na jednu IP adresu. Přesto jsme obdrželi 377 hlasů, a to je určitě hodně. Děkujeme všem, kteří nás podpořili.

S Jiřím Márou v Austrálii

Další cestovatelská přednáška s Jiřím Márou a jeho rodinou se konala 16.3.2013, tentokrát jsme se vypravili kolem celé Austrálie. Přednáška byla skvělá a za všechno mluví vzkaz, který se objevil v návštěvní knize:

Dobrý den paní Dášo,

moc Vám děkuji za nádhernou besedu s rodinou Márových. Jejich povídání o tom, jak cestovali po Austrálii, bylo moc pěkné, vtipné a poučné. Moc jsem se na ně těšila a musím říct, že byli jedním slovem senzační.

Vás paní Dášo, musím pochválit, že jste besedu zajistila. Hledala jsem na internetových stránkách, kde budou nejbližší, a s potěšením jsem zjistila, že v Mokřém. Je to od Rychnova jen pár kilometrů. Měla jsem možnost poznat Vaši krásnou vesnici. Velice mě překvapilo, jak mile jste nás přivítali a pohostili. Zarazilo mě, že se tak zajímavé besedy zúčastnilo málo domácích. Je to ale jejich škoda. Závidím jim tak kreativní, nápaditou a iniciativní paní knihovnici, jakou v Mokřém mají.

Mějte pořád tak skvělé webové stránky, nápady a inspirace.

Srdečně Vás zdraví Bařhovi z Rychnova nad Kněžnou

Cestování s Márovými na www.jirkamara.cz

Počítačová soutěž „Čtverce“

Po několika letech jsme oprášili jednu ze soutěží, která byla mezi dětmi velmi oblíbená. A teď tu máme další generaci dětí, které třeba tato zdánlivě jednoduchá hra zaujme.

Hru si můžete stáhnout na stránkách obce www.obecmokre.cz v oddíle **ZÁBAVA** a zatím trénovat.

K soutěži se přijďte zaregistrovat v knihovně, abychom mohli zpracovat soutěžní listinu. Pravidla jsou jednoduchá, každý bude mít minimálně 10 pokusů a tři nejlepší hráči se nakonec utkají mezi sebou.

Turnaj se bude konat po Velikonocích. Vše bude na stránkách obce a knihovny a děti obdrží pozvánky s přesnými pokyny. Pokud se budou chtít zúčastnit i dospělí, nemáme nic proti! Bude větší legrace.

Herbář

I v letošním roce budeme sbírat rostliny do našeho „Stoletého herbáře II.“ Ono se to nezdá ☺ ale, když se rozhlédneme po mokerském katastru, stromů, keřů, květin a bylin zde roste nepřehledné množství. V podstatě jsme stále na začátku ☺

Tato akce, určená především rodičům a dětem, má smysl především tím, že všichni společně vyrazí na procházku do okolí naší obce.

Na nejlepší sběrače rostlin čekají opět hezké ceny. Listiny na lepení vylišovaných rostlin si můžete vyzvednout v knihovně, kde se dozvíte další podrobnosti.

Knížky pro Indii

Na začátku byl dopis.....

Chtěla bych poprosit o pomoc - Postavme knihovnu v Indii

Na rok jsem odjela do Indie jako dobrovolník. Pracuji tu na internátu s padesáti malými dětmi „z ulice“ – některé z nich byly zneužívané prací, jiné jsou z chudých rozpadlých rodin a některé ani rodiny nemají.

Projekt místních salesiánů i přes problémy s financováním skvěle funguje a dohromady pečují o více než 200 dětí. O děti je základně materiálně postaráno a s pracovníky vychází skvěle – je to tu pro ně opravdu jako druhý domov, ale já si myslím, že pro zdravý rozvoj každého dítěte je důležité, aby mělo přístup ke knížkám, i kdyby to mělo být jen obrázkové lepopřel.

Já mám jednu anglickou knížku o Krtečkovi a jednu o světě (se spoustou obrázků) a pokaždé, když je vytáhnu, tak si je všichni chtějí prohlížet najednou, ale to prostě není možné. Takže místní děti sice mají velký zájem, ale chybí knížky.

Proto bych tu chtěla vybudovat aspoň malou dětskou knihovničku, kam by si děcka mohla zajít, ne protože se musí učit, ale protože je to zajímavá a baví.

Eva Tethalova, Karnataka, India

Naše knihovna se připojila k dárcům a poslali jsme dětem lepopřela. A ještě než zpravodaj spatřil světlo světa, přišla z Indie odpověď ☺

Dobrý den paní Honsnejmanová,
posílám srdečné pozdravy z indické vesice Hospet (má sice asi 200 000 obyvatel, ale je to velmi chudé a nerozvinuté místo, takže o něm Indové mluví jako o vesnici).

Chtěla bych Vám moc poděkovat za knížky, které jste poslala dětem, o které se tu starám. Knihy dorazily zrovna dneska dopoledne a tak jsem se rozhodla, že jim je hned ukážu. Děti si zatím prohlédly jen dvě z nich, ale byly opravdu nadšené, což můžete vidět z několika přiložených fotek ☺

Knížky si tu užívají opravdu všichni. Dokonce i ostatní pracovníci si jimi velmi rádi listují. Myslím, že ani někteří z nich v životě nic takového neviděli. Váš dar mě potěšil o to víc, že se osobně neznáme a i přes to, jste se rozhodla pomoci. Já sama bych si dětství bez knížek nedovedla představit, a tak jsem ráda, že mám možnost něco takového zprostředkovat i těmto dětem, z nichž většina má více zkušeností s prací než s hraním. A knížky, které jste vybrala, jsou naprosto skvělé a jen tak neomrzí. Už teď se mě tu po nich ostatní děti ptají.

Málem bych zapomněla na Večerní vyprávění víly Mokřinky. Jednou týdně říkám dětem příběh na dobrou noc a občas už mi dochází inspirace, takže notýsek s krátkými příběhy se mi opravdu moc hodí. Záložky dám někdy dětem jako cenu a z pohledů aspoň můžou vidět, odkud knížky přišly ☺

Ještě jednou Vám moc děkuji a přeji všechno dobré. S pozdravem Eva Těthalová

Anketa SUK – Čteme všichni

„SUK – Čteme všichni“ je celostátní anketa o nejčtenější a nejoblíbenější knihu pro děti a mládež, která byla vydána v uplynulém roce.

V rámci akce jsou udělovány následující ceny:

- Cena dětí
- Cena knihovníků
- Cena učitelů za přínos k rozvoji dětského čtenářství
- Cena Noci s Andersenem

První tři ceny jsou anketní, cena učitelů je udělována na základě rozhodnutí poroty složené z učitelů českého jazyka.

Děti a knihovníci mohou hlasovat pro jakoukoliv knihu, vydanou v příslušném kalendářním roce, porota učitelů posuzuje pouze novinky českých autorů. Ceny získávají spisovatelé, ilustrátoři a nakladatelé.

Slavnostní vyhodnocení probíhá v Památníku národního písemnictví na Strahově za přítomnosti oceněných spisovatelů, ilustrátorů a nakladatelů. Součástí je i autogramiáda tvůrců.

Z naší knihovny odešlo také pár hlasů, jeden hlas od paní knihovnice a tři od dětí. Hlasovali jsme pro knihu Jiřího Bartoše Nemrače se na svět.

4. ročník výtvarné soutěže WESTERN A KONĚ OČIMA DĚTÍ

I v letošním roce se děti mohou zapojit do výtvarné soutěže z prostředí koní. Soutěž pořádá WESTERN KLUB o.s. Kletné 059, 742 01 Suchdol nad Odrou.

Tentokrát by rádi děti zaujali jednou z tradic westernu – jedinečnou přepravou pošty na koních **Evropského Pony Expressu** formou výtvarného projevu, který může být inspirován fantazií dětí i vlastním setkáním s westernem či jezdcí Pony Expressu.

Obrázky, tvořené jakoukoliv výtvarnou technikou můžete nosit do knihovny do 25.4.2013. Hromadně je odešleme do soutěže. Více na <http://western-klubos.webnode.cz>

Za Kačenkou do pohádkové říše

Malebným koutem severovýchodních Čech jsou Orlické hory. Oblé vrcholy hor nevzbuzují respekt jako příkré stráně Krkonoš, ale spíše navozují příjemný pocit něžné krásy. Příroda, často i nedotčena lidskou rukou, hrady, zámky i dřevěné přibytky horalů vás naladí tak, že často čekáte, že z roubené chaloupky vyjde starý písmák z Jirákových románů, či prostá kořenářka z pohádek. A možná, budete-li mít štěstí, potkáte i samu paní hor, princeznu Kačenkou, jak se prochází se svým sousedem a přítelem Krakonošem. Ale pozor, oba jsou to mocné pohádkové bytosti a mohou se zjevovat v nejrůznějších podobách.

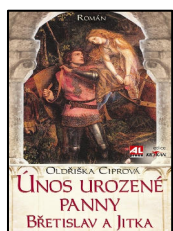

Celický kraj je plný pohádek, které zapsali B. Němcová, J. Š. Kubín, J. Jech, A. Špinler, V. Šplíchal, J. Lukášek a další autoři. Pohádkové postavičky najdeme snad v každé vsi. To vše vedlo Dobrovolný svazek obcí Region Orlické hory v září roku 2002 k vyhlášení „Kačenčiny pohádkové říše“, která si dala za cíl zpříjemnit našim návštěvníkům, a hlavně jejich dětem pobyt pohádkou. Turisté se tak mohou setkat s Kačenkou při slavnostech, jako je např. Rozloučení se zimou, v letních měsících tavení skla dřevem, ale také i s jinými „pohádkovými obyvateli“ Orlických hor. Ať už při zmíněných slavnostech, či v pohádkových emblémech horských obcí, které navrhla výtvarnice Jarmila Haldová, či na jídelních lístcích našich pohostinských zařízení nebo i jinde.

Snahou projektu i všech, kteří se o „Kačenčinu pohádkovou říši“ starají, je přiblížit návštěvníkům nejenom kraj, ale i jeho pohádky, další lidovou slovesnost, ale i pohostinnost místních horalů. Abyste se cítili „U nás jako v pohádce“.

Pro děti a rodiče chystáme na prázdniny novou hru, právě s Kačenkou ☺

Zdroj: <http://www.orlickehory.eu>

Nové knihy v knihovně

V letošním roce se v knihovně zaměříme hlavně na českou literaturu.

Žánr – česká literatura - romány

Oldřiška Ciprová - Únos urozené panny – Břetislav a Jitka

Budoucí knižce českého království Břetislav je nucen vybrat si nevěstu. Volba padne na Jitku, babenberskou dědičku, která je ukryta v klášteře. Mladík dívku nikdy neviděl, přesto se odhodlá k jejímu únosu. Jenže

Břetislav z kláštera unese dvě dívky a ve víru událostí nedokáže určit, která z nich je pravá dědička. Pronásledován zrádci, svědomím i touhou se vrací do Čech a stojí před rozhodnutím, zdá dá přednost rozumu, nebo citu.

Žánr – rozhovory s osobnostmi

Jiří Janoušek – Na plovárně

Je mi velkým potěšením oznámit, že jsme do naší knihovny získali všechny tři díly rozhovorů se slavnými a významnými osobnostmi, které s nimi Na plovárně vedl Marek Eben a které do knižní podoby převedl Jiří Janoušek. Pan Marek Eben byl tak laskav, že nám knihy daroval a nezapomněl připojit své věnování.

Knížky jsou plné zajímavých rozhovorů. Jmenujme alespoň některé z osob, které svým věděním nebo uměním se zapsali do historie nejen naší země:

Marta Kubišová

Vlastimil Brodský

Štěpánka Hilgertová

Reinhold Messner

Arnošt Lustig

Dana Zátoková

Bill Gates

Václav Chaloupka

Dominik Hašek

Miloslav Stingl

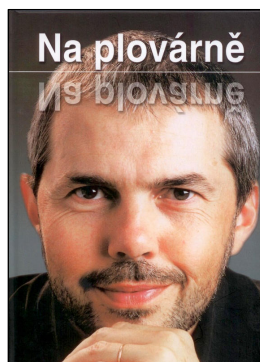
Jan Železný

Robert L. Fulghum

Jiří Grygar

Petr Nárožný

Yvonne Přenosilová a další...

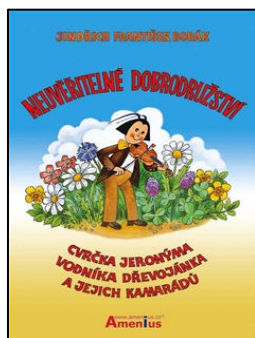
Televizní talk show "Na plovárně" se objevuje na obrazovce hlavního programu České televize už od roku 1998. První díly byly natočeny v prostorách zrekonstruované pražské "občanské plovárny" (odtud název). Poté se natáčení přesunulo do příjemného prostředí klubu Avion. Tady nalezl štáb plné pochopení, skvělé zázemí a klid pro práci.

Natáčení "plovárny" není časově omezeno a po sestřihu jeho vysílací podoba činí cca 25 minut. Nejedná se o žádnou bulvárni nebo investigativní žurnalistiku, ale o klidné a milé povídání se zajímavými lidmi z celého světa. Tato skutečnost je podepřena osobou hostitele, kterým je velká hvězda obrazovky České televize, pan Marek Eben.

Na rozhovory se také můžete podívat zde:

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/1093836883-na-plovarne/>

<http://www.naplovarne.cz/>

Žánr – pro děti a mládež - pohádky

Jindřich František Bobák – Neuvěřitelné dobrodružství cvrčka Jeronýma

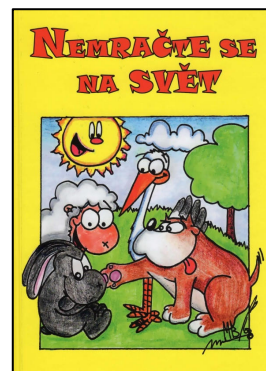
Krásná pohádková knížka plná moudrosti, dobrodružství, romantiky a napětí pro děti od 5 let, text pohádky je proložen půvabnými, snadno zapamatovatelnými verši autora a neméně hezkými barevnými ilustracemi malíře Ladislava Pálky.

Jiří Bartoš – Vtipnou kaši k snídani a Nemraďte se na světě

Knížky jsou určené pro děti předškolního a mladšího školního věku. Obsahují jednoduché a srozumitelné básničky a říkanky, které

provázejí na každé stránce půvabné barevné dětské obrázky od kreslíře Martina Bruzla.

V knížkách najdete 86 textů a ilustrací, rozměr knih je 16x23 cm, pevná vazba. Texty jsou jednoduché, krátké, srozumitelné a lehce zapamatovatelné. Děti v nich najdou mnohdy humor i ponaučení.

Jiří Bartoš věnoval knihy do naší knihovny i s podpisem. Knížky jsou moc pěkné a můžete si je prohlédnout a případně objednat na <http://rikankybb.webnode.cz> za opravdu dobrou cenu, která je daná tím, že si knížky distribuuje sám, vlastními silami.

V případě zájmu můžeme knížky objednat hromadě, potom si všichni rozdělí poštovné stejným dílem.

Časopisy v knihovně

V knihovně si mohou čtenáři vybrat z celkem slušného počtu časopisů a novin, tučně vytištěné jsou nové časopisy, které odebíráme od ledna 2013.

Přehled časopisů

1. Opočenské noviny	5. Rychnovský deník
2. U nás – knihovnický zpravodaj	6. Mokerský zpravodaj
Královéhradeckého kraje	7. Zpravodaj obecního úřadu Lidice
3. Bulletin SKIP – knihovnický časopis	8. Obec a finance
4. Rychnovský zpravodaj	

9. **Historický kaleidoskop** - zabývá se především českou a slovenskou historií v období 20. století
10. dTEST
11. **Praktická žena** – časopis plný skvělých nápadů
12. Dobrušský list
13. Dobrušský zpravodaj
14. **Revue 50plus** - společenský, informační a vzdělávací měsíčník pro ženy i muže nad 50 let
15. **Moje země** - jediný magazín, který se věnuje výhradně České republice – tipy na výlety, přírodní krásy, národní poklady, osobnosti a mnoho dalšího...

16. **100 + 1** - informace ze světa, ať již jde o cestování, geografii, poznávání kosmu, novinky z vědy, techniky, medicíny anebo z historie či archeologie
17. Rychnovsko 5+2 dny
18. Časopis **ZAHRADA-PARK-KRAJINA** (odběr v roce 2013 jako cena v soutěži o nejrozkvetlejší knihovnu 2012)

Odebírané zahraniční časopisy

1. Čechoaustralan (Austrálie)
2. Satellite 1-416 (Canada)
3. Jednota (Chorvatsko)

Zajímavost časopisu Moje země číslo 6/2012 – článek Ivo Bartíka

Český šibr prodal Eiffelovku!

Rodák z Hostinného byl pokladníkem Al Caponeho!

Viktor Lustig (4. ledna 1890 - 11. března 1947)

Kdyby se konala soutěž o titul „Největší Čech světa zločinu“, koho byste tipovali na první místo? Přišlo by vám na mysl jméno Viktor Lustig? A vidíte – právě tenhle rodák z podkrkonošského Hostinného byl naprosto největší šibr, jakého kdy naše země daly světu! Ve světě je také mnohem známější než u nás.

Syn židovského hokynáře z malého města se díky své obrovské inteligenci a nezkrotné zločinecké fantazii „pracoval“ do první ligy amerického zločinu! Když pro něj spadla klec, putoval na slavný Alcatraz, kde po 13 letech vězení zemřel. Dokud však byl na svobodě, žil jako hrabě, za něhož se vydával.

Nadaný Viktor Lustig studoval v Drážďanech, odkud frknul napřed do Paříže a pak rovnou do Ameriky. To už uměl dokonale anglicky, francouzsky, italsky, německy a pravděpodobně i česky. Hostinné bylo spíše německé město, pod názvem Arnau.

Pohledný mladík s dokonalými způsoby se zpravidla představoval jako poslední ratolest rakouského hraběcího rodu. Jeho první „bezva“ finta ale moc šlechtická nebyla. Přihloupým Američanům prodával strojky na tisk stodolarovek. Kus za 30 000 dolarů!

„Tisk“ každé bankovky v Lustigově strojku trval šest hodin. Dábelské zařízení postupně vyplivlo dvě či tři v něm předem připravené stodolarovky, načež přestalo fungovat. Mezitím ale podvodník čas utéct do bezpečí. Další variantou byl strojek na dolarovky, který pracoval na stejném principu. Zdá se to neuvěřitelné, ale Lustig měl se svými udělátky pronikavý úspěch. V jednom případě dokonce podvedl bankéře, z něž navíc vyrazil „prémii“ za to, že věc nezveřejní. Finančník se totiž bál, že zpráva o jeho prostoduchosti podlomí důvěru veřejnosti v jeho banku.

Své pravé místo našel ale Lustig u karetních stolků luxusních zaoceánských parníků (postupně na nich použil víc než 20 falešných jmen). Byl skvělý jako hráč i jako falešný hráč.

Do dějin zločinu se však nejlouběji zapsal v Paříži v roce 1925. K velké ráně ho inspiroval nenápadný novinový článek, popisující potíže s údržbou Eiffelovy věže. Lustig zfalšoval hlavičkový papír náměstka ministra pošt a šesti největším pařížským obchodníkům se šrotem na něm důvěrně nabídl koupi slavného monstra. Milé obchodníky si Lustig pozval do luxusního hotelu a vyzval ke k podání nabídek obálkovou metodou. Vše tajně. Za vítěze pak označil mladého nezkušeného obchodníka André Poissona. Ten sice nenabídl nejvíce, ale připadal mu nejloupější. Lustig ovšem netušil, že má chytrou ženu. Té se celá věc nezdála. Paradoxně ji nakonec uklidnilo, když si Lustig za přidělené zakázky řekl o úplatek. To považovala za důkaz, že jde opravdu o státního úředníka a „standardní byznys“!

Lustig pak s rovným čtvrtmilionem prchl do Vídně. Čekal, že na něj Poisson podá žalobu, ale ten se tak bál ostudy, že raději mlčel. Po čase se vrátil do Paříže, zkusil prodat Eiffelovu věž ještě jednou, ale už ne s takovým úspěchem, vrátil se tedy zpátky do Ameriky. Jako cíl si dal – stát se nejbližším spolupracovníkem Al Caponeho. Použil na něj fintu. Nabídl mu kšeft za 50 milionů dolarů, který nevyšel a Lustig teatrálně Al Caponemu zálohu vrátil. Otrlého zločince to tak přesvědčilo, že si okamžitě najal jako svého bankéře. Lustig sřezil jeho pokladnu a řídil jeho tiskárnu falešných peněz.

V roce 1934 byl však zatčen pro zfalšování závratných 134 000 000 dolarů! Soud mu napařil 20 let v Alcatrazu, kde po tuhých 13 letech dne 11. března 1947 zemřel na těžký zápal plic.

Článek pro potřeby zpravodaje upravila Dagmar Honsnejmanová

Knihovna obdržela celý ročník 2012 zdarma a od roku 2013 se čtenáři mohou těšit na další zajímavé články

Více o časopisu Moje země na <http://www.mojezeme.cz>

Poděkování

Děkujeme za poskytnutí finančních darů na pořádání akcí pro děti. Finanční dary obci poskytli:

Ing. Vladimír Černý – 10 000 Kč

Roman Honsnejman – 2 000 Kč

Veškeré finanční dary jsou ošetřené darovací smlouvou. Podnikatelé si mohou darovanou částku uplatnit v daňovém přiznání dle zákona o dani z příjmů.

Čajovna u bludičky

První letošní Čajovna se konala 23.1.2013. Podvečerní povídání u čaje a likéru bylo moc příjemné. Únorové setkání u šálku čaje se konalo 26.2.2013. Nechyběly výborné koláčky paní Jarči Honsnejmanové a kytara Pavla Vávry, který také složil „Hymnu dámského klubu“ a kterou jsme si všichni společně zazpívali ☺

Dámský klub

Mokré to je malá víska, žijeme tu v pohodě.
Jezero prý v hloubce leží, houpeme se na vodě.

Dámský klub je pro nás krása, dozvíme se novinky.
A když venku hustě prší, natáhnem si holínky.

Ženy se tu mile tváří, asi je tu pro nás ráj.
Ať je květen nebo září, Dáša říká: „Mlč a hraj!“

V knihovně si půjčím knížky a pak budu sečtělý.
Z knížek mám až někdy myšky, musím číst i v neděli.

Kolem nás se všechno mění, za krámem je beseda.
Spát na gauči pro nás není, a to není náhoda.

Nechceme se stále mračit, máme přece srdíčko.
Starostko, furt neutíkej, dej si s námi kaňčičko.

Závist, nuda, ta tu není, s námi je tu Mokřinka.
Dá nám sladký život snění, je to naše cukřenka.

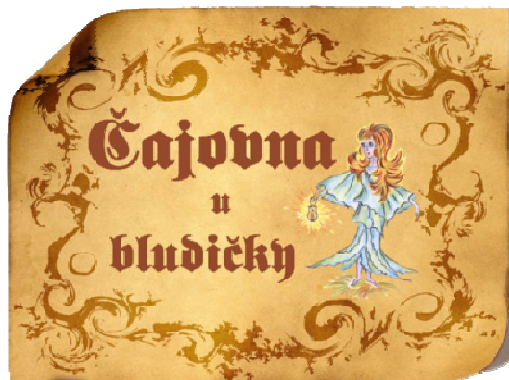
Počítač a televize, stále na nás útočí.
My se chceme spolu bavit, každý se tu přiučí.

Utíkáme od vaříče, aspoň chvíli od trouby.
Když se lidé ve vsi mračí, tak je život na houby.

Jen vy a já, jen vy a já. Jen vy a já, jen vy a já.

Téma březnového (27.3.2013) „Babince“ - povídání o včelách a medu s včelařem Františkem Šulcem z Českého svazu včelařů České Meziříčí, který je předsedou místní organizace.

Setkání v Čajovně se konají zhruba 1x za měsíc, pozvánka je vyvěšena na vývěsce a na webových stránkách obce Mokré v oddíle Kulturní a jiné pozvánky. Samozřejmě se počítá s tím, že si naše dámy o dalším termínu vždy řeknou.

Nobelova cena

Podpora nominace na Nobelovu cenu siru Nicholasi Wintonovi

Naše knihovna se zapojila do projektu na podporu nominace sira Nicholase Wintona na Nobelovu cenu za mír na podzim roku 2013. Za touto iniciativou stojí studenti Gymnázie Open Gate, Babice 5, 25101 Říčany u Prahy.

Kdo byl sir Nicholas Winton?

Sir Nicholas Winton *19.5.1909 Londýn – makléř a humanista

Psal se rok 1938 a nacistické Německo nabývalo na síle. V této době se mladý britský makléř a obchodník Nicholas Winton chystal do Alp. Vše se změnilo s telefonátem od britského přítele, který jej informoval o bídných podmínkách panujících

v Československu, kam se rozhodl jet pomoci. Riskuje svou práci, Nicholas Winton neváhal a jal se pomáhat ohroženým Čechoslovákům. Po zřízení vlastní kanceláře v jednom pražském bytě se snažil spojit s několika ambasádami, kterým v dopisech popisoval hrůzný osud očekávající ty, jež včas neuprchnou. Kladná odpověď přišla pouze od velvyslanectví Velké Británie. Winton musel přistoupit na striktní podmínky – hranice směly překročit pouze děti, kterým musel najít náhradní rodinu a za každé z nich zaplatit 50 liber. Zatímco se v jeho kanceláři hromadili rodiče a Winton tvořil dokumenty obsahující desítky fotek dětí různého věku, drahocenný čas ubíhal a tlak Německa sílil. Po otištění fotek dětí v britském tisku se přihlásilo mnoho rodin, které by rády poskytly azyl těm, kdo ho potřebují. Před Nicholasem Wintonem stála poslední výzva – zajistit všem pasažérům víza a vypravit vlaky. Opět se značným osobním rizikem víza nakonec padělal. Úspěšně zorganizoval 8 transportů, které do bezpečí dopravily 669 dětí. Poslední vlak, který měl na palubě 250 pasažérů, bohužel vypraven nebyl, neboť 1. 9. 1939 vypukla válka.

Skromnost, se kterou sir Nicholas Winton přistupuje ke svému činu, je to, co dělá jeho příběh ještě mnohem lidštějším a neuvěřitelnějším. O svém skutku se léta nikomu nezmínil, a nebýt jeho ženy, která jednoho dne náhodou narazila na záznamy o celé akci, jeho hrdinský skutek by zůstal navždy skryt očím veřejnosti i zachráněných dětí.

Nicholas Winton roku 1939 zachránil 669 dětí z území okupovaného nacistickým Německem. Do roku 2012 se toto číslo rozrostlo na necelých 6000 lidí žijících v České republice, USA, Izraeli, Slovensku či Kanadě, neboť spousta lidí by vůbec nepřišla na svět, nebýt odvážného činu, jenž zachránil před smrtí jejich rodiče či prarodiče. Příběh sira Wintona a jeho dětí se stal pro mnohé inspirací a dal vzniknout projektům, jež se zaměřují na pomoc lidem, kteří ji potřebují. Proto jsme se rozhodli apelovat na své okolí a pokusit se přispět k nominaci tohoto muže na cenu hodnou jeho činu – Nobelovu cenu za mír. Obracíme se zejména na žáky základních a středních škol, neboť ti jsou právě nyní ve věku, kdy byly děti zachráněny. S vaším přispěním se s touto iniciativou obrátíme na prezidenta České republiky, vládu České republiky a na obě komory Parlamentu České republiky.

Společně se pokusíme oplatit siru Nicholasi Wintonovi skutek, který dal život tisícům lidí.

Studenti gymnázia Open Gate

Kontakty a odkazy:

E-mail: nominace.winton@gmail.com

Zdroj: <http://www.nicholaswinton.eu/cs>

Krátké video popisující činy sira Nicholase Wintona: <http://youtu.be/twtNiWDN428>

**Do konce ledna jsme z naší knihovny odeslali 273 podpisů!
Nominace byla již podaná, ale podpisy se stále sbírají! Až do konce května 2013.**

A kdo byl Alfred Nobel?

Alfred Nobel – švédský chemik, továrník a vynálezce * 21.10.1833 Stokholm (Švédsko) - 10.12.1896 San Remo (Itálie)

Alfred Nobel se narodil v zámožné rodině podnikatele. Jeho otec Immanuel Nobel byl inženýr a vynálezce, stavitel mostů (zbankrotoval ve stejném roce, kdy se narodil Alfred Nobel). Matka Andriette Ahlsell Nobel pocházela z bohaté rodiny. Alfred Nobel měl dva starší bratry a jednoho mladšího.

Alfred Nobel je zakladatelem fondu, z něhož je každoročně udělována Nobelova cena za fyziku, chemii, lékařství, literaturu, mírové snahy a od roku 1969 za ekonomii, považovaná za nejvyšší ocenění, jakého se může umělec, vědec nebo státníkovi dostat.

Rodina Alfreda Nobela pobývala od roku 1837 ve Finsku a později v Rusku, kde jeho otec úspěšně podnikal. Alfred Nobel měl v mládí soukromé učitele. Ve svých 17 letech ovládal vedle rodné švédštiny ještě ruštinu, francouzštinu, angličtinu a němčinu.

Alfred Nobel se v mládí zajímal o literaturu, fyziku a chemii. Otec chtěl, aby se Alfred stal inženýrem chemie. Nobel studoval v letech 1850 - 1852 v Paříži. Tam se mj. setkal s Ascanio Sobrerem, mladým italským chemikem, který vynalezl nitroglycerin (Nobel začal své výzkumy nitroglycerinu v roce 1860).

Do Švédska se vrátil v roce 1863. Po návratu zkoumal nitroglycerin spolu s otcem. Bohužel při pokusech došlo k výbuchu (1864), při kterém zahynulo několik lidí včetně mladšího bratra Alfreda Nobela. Vláda zakázala pokusy s nitroglycerinem na území města Stockholm. Alfred Nobel přesunul své pokusy na loď na jezero Mälaren.

Vynález dynamitu (1866 - 1867) přinesl Nobelovi obrovský majetek. Dynamit je nitroglycerin (v čistém stavu je nesmírně nebezpečný, snadno vybuchující). Alfred Nobel získal patent na dynamit v roce 1867.

Vynález dynamitu omlouval Alfred Nobel celkem právem jako dobrodíní, jímž chtěl lidstvu poskytnout spolehlivou a bezpečnou důlní třaskavinu. Dynamit nahradil nebezpečný nitroglycerin, nevypočitatelnou střelnou bavlnu (nitrocelulózu), případně málo účinný černý střelný prach. Třaskavá rtuť a rozbušky jí plněné se však okamžitě staly zbrojařským artiklem

a byly montovány do granátů, min, torpéd a dalších smrtících zbraní a projektilů. Vypráví se, že Nobelem účinky jeho vynálezů na bojištích tak otfásly, že se je rozhodl napravit **Nobelovou cenou**.

Za svůj život získal Alfred Nobel 355 patentů (mj. 1876 výbušná želatina, 1887 *ballistite* - výbušný prach).

Závět' - Nobelova cena

Svou třetí a poslední závět' sepsal Nobel v roce 1895. Alfred Nobel v ní pověřil švédskou Akademii věd rozdělováním cen a obdařil ji částkou 32 milionů švédských korun. Ceny jsou vypláceny mj. z úroků (asi 160 000 švédských korun), poprvé byly uděleny roku 1901.

Svobodný a bezdětný Alfred Nobel zemřel 10. prosince 1896 v italském městě San Remo.

Alfred Nobel - podpis

Češi a Nobelova cena

Nobelova cena byla od roku 1901, kdy se začala udělovat, zatím udělena pouze dvěma Čechům:

Jaroslav Heyrovský	1959 - Nobelova cena za chemii.
Jaroslav Seifert	1984 - Nobelova cena za literaturu.

Nobelova cena - zajímavé nominace Čechů

Na Nobelovu cenu bylo nominováno mnoho Čechů, kteří tuto cenu nakonec nezískali. Následující seznam uvádí velké české osobnosti, které měly k zisku Nobelovy ceny blízko:

Edvard Beneš	Nobelova cena míru
Karel Čapek	Nobelova cena za literaturu
Milan Kundera	Nobelova cena za literaturu
Jiří Hájek	Nobelova cena míru
Václav Havel	Nobelova cena míru
Tomáš Garrigue Masaryk	Nobelova cena míru
Otto Wichterle	Skvělý vynález kontaktních čoček Wichterlemu Nobelovu cenu nepřinesl.

Nominace na Nobelovu cenu většinou podávají dosavadní nositelé Nobelovy ceny, významní vědci, akademici a politici.

Zdroj: <http://www.converter.cz/index.htm>

Poznámka:

Web *conVERTER* je zaměřený na převody jednotek, fyzikální tabulky, životopisy fyziků a informace o Nobelově ceně, což se může hodit především studentům ☺

Soutěž zpravodajů Rychnovska

Přihlášky soutěže Zpravodajů Rychnovska, kterou pořádá již potřetí naše knihovna, jsou uzavřeny a v současné době probíhají místní výstavky s hlasováním. Výstavka je také v knihovně U Mokřinky a všechny na ni srdečně zveme. Závěrečné vyhodnocení se bude konat v Mokřém, pravděpodobně po letních prázdninách. Zájem o výstavku má zatím 22 obcí, přihlášeno je 40 zpravodajů.

Přihlášené zpravodaje

1. Albrechtice nad Orlicí	15. Kostelec nad Orlicí	28. Rychnov nad Kněžnou
2. Bílý Újezd	16. Kvasiny	29. Sedloňov
3. Bohdašín	17. Lično	30. Skuhrov nad Bělou
4. Bolehošť	18. Lípa nad Orlicí	31. Slatina nad Zdobnicí
5. Borohrádek	19. MAS Pohoda Venkova 2x	32. Solnice
6. Borovnice	20. Mokré	33. Synkov-Slemeno
7. Bystré	21. Neratov	34. Týniště nad Orlicí
8. Častolovice	22. Očelice	35. Vamberk
9. Černíkovice	23. Opočno	36. Vrbice
10. Deštné v Orlických horách	24. Pohoří	37. Záměl
11. Dobruška	25. Potštejn	38. Zdelov
12. Dobřany	26. Přepychy	39. Žďár nad Orlicí
13. Doudleby nad Orlicí	27. Rokytnicev Orlických h.	
14. Hřibiny-Ledská		

Partneři soutěže

Obec Mokré - www.obecmokre.cz
Václav Klaus - <http://www.klaus.cz>
Rychnovský deník - <http://rychnovsky.denik.cz>
Český rozhlas Hradec Králové -
<http://www.rozhlas.cz/hradec/portal>
Královéhradecký kraj - <http://www.kr-kralovehradecky.cz>
Moravskoslezský kraj - <http://www.kr-moravskoslezsky.cz>
Státní okresní archiv Rychnov nad Kněžnou -
<http://www.vychodoceskearchivy.cz>
Místní kultura - Magazín pro kulturní život v místech
a regionech - <http://www.mistnikultura.cz>
ČECHOAUSTRALAN - <http://www.cechoaustralan.com>
SATELLITE 1-416 CANADA - www.zpravy.ca
Senátor JUDr. Miroslav Antl - www.miroslavantl.cz
Jiří Mára - www.jirkamara.cz
Jan Řehounek - <http://rehounek-kaplanka.webnode.cz>
Město Nymburk a PhDr. Pavel Fojtík - <http://www.mesto-nymburk.cz>
Aleš Prager - www.alesprager.cz
Dr. Josef Ptáček
Ing. Petr Ondráček, CSc. - www.sailboat-singa.cz

Mgr. Jaromír Košťák
Asociace nositelů legionářských tradic – neziskové
občanské sdružení ANLET - www.anlet.cz
Ing. Václav Malovický
Lenka Tomsová - www.tomsova.com
Tiskárna a vydavatelství Oftis Ústí nad Orlicí -
<http://www.oftis.cz>
Kateřina Vošlajerová, Eva Holancová
Veolia Voda Královéhradecká provozní a. s. -
<http://www.khp.cz>
PhDr. Milena M. Marešová, PhD.
Město Opocno - www.opocno.cz
Vítězslava Klimtová - www.pohadkovazeme.cz
AKRON - <http://akron.webmate.cz>
Mgr. Jiří Mach - <http://www.mestodobruska.cz/muzeum>
Památník Lidice - www.lidice-memorial.cz
Novinově vydavatelská instituce Jednota -
www.jednota.hr
Knihkupectví a vydavatelství Šuplík.cz - www.suplik.cz
Firma martisys.com - www.martisys.com
Jiří Bartoš - <http://rikankybb.webnode.cz>

Květinová soutěž

Jak jsme již psali ve vánočním čísle 4/2012, v letošním roce opět proběhne oblíbená „Květinová soutěž“. Jsme rádi, že je o tuto akci velký zájem. Téma bude „Nejrozkvetlejší okno“. Budeme opět od jara průběžně fotit, ale rozhodně není v našich silách být vždy u vás, když zrovna kvete ta nejkrásnější květina. Žádáme tedy všechny, kteří se chtějí zúčastnit, že nemusí čekat, až jejich květiny vyfotím, ale mohou si sami fotit květinová okna a fotky přinést do knihovny na CD, flash nebo je mohou poslat na adresu: knihovna.u.mokrinky@seznam.cz.

Těšíme se na ta nejkrásnější okna. Hlasování bude opět probíhat na obecním úřadě a webových stránkách obce. Ale rozhodně opět oceníme rozkvetlé zahrádky, spolu s odborným zahradníkem. Na vítěze obou kategorií čekají pěkné ceny! Slavnostní vyhodnocení se bude konat na podzim a jeho součástí bude určitě i přednáška, jak jinak, než květinová ☺

Anketa

Přílohou zpravodaje je anketní lístek, který obsahuje pouze dvě otázky:

1. Které místo v Mokré byste označili za nejkrásnější?
2. Které místo v Mokré byste označili za nejošklivější?

Své odpovědi můžete nosit do knihovny nebo vložit do schránky na obecním úřadě až do konce dubna. Anketa je anonymní. Výsledky budou zpracovány v příštím zpravodaji. Pokud budou někomu lístky chybět, může se pro ně stavět na úřadě.

Holčičí koleda

Tomáš Jánoš se vrací na scénu

Úspěšný autokrosový závodník z Mokrého Tomáš Jánoš se po roční pauze vrací na závodní okruh

AUTOKROS je rychlostní závod speciálních automobilů na uzavřeném terénním okruhu. Na trati dlouhé kolem jednoho kilometru se střídá stoupání a klesání, rovné úseky a úseky technicky obtížnější, kde se automobily té nejsilnější divize pohybují rychlostí až 160 km v hodině. Vlastní závod se skládá ze tří kvalifikačních rozjížděk, z nichž nejrychlejší jezdci postupují do finálových jízd. Každá divize jede samostatně.

Tomáš Jánoš je pětinasobný Mistr ČR v autokrosu v Divizi 6 – kategorie cestovních vozů, kdy poslední titul získal v roce 2010. V roce 2011 přestoupil do Divize 3A – bugginy a hned si v této kategorii vybojoval svůj první titul Mistr ČR. Po roční pauze se opět vrací do Divize 6 a zájemci ho mohou vidět v přímém přenosu v těchto závodech:

20.4. – 21.4.2013	Humpolec	3.8. – 4.8.2013	Poříčí nad Sázavou
11.5. – 12.5.2013	Nová Paka	31.8. – 1.9.2013	Sedlčany
15.6. – 16.6.2013	Přerov	5.10. – 6.10.2013	Přibice
27.7. – 28.7.2013	Dolní Bousov	12.10.2013	Humpolec

Za povšimnutí také stojí, že tomuto sportu propadl i jeho mladší syn Ondřej, který závodí ve skupině Racer Buggy.

Zdroj: www.autokrosar.cz

Čtení u kamen

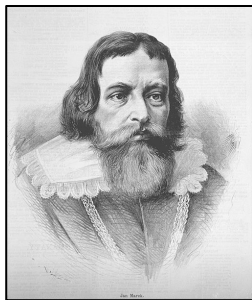
Jak již víte, tak

pod okny Národního muzea v Praze je napsáno dvaasedmdesát jmen české historie.

Dvaasedmdesát jmen české historie je cyklus portrétů připravený Česku televizí o dvaasedmdesáti významných osobnostech, jejichž jména jsou napsána pod okny Národního muzea v Praze (zajímavé je, že jde pouze o muže, a to nejen Čechy, ale např. proslulé vědce či vládcy působící v Českých zemích). Jednotlivé osobnosti jsou představeny ve dvanácti minutách pomocí dobových obrazů, citátů a vyprávění historika Petra Charváta.

V tomto čísle si představíme dalších 11 osobností (již jsme jich vypsali 33), jejichž osudy jsou víc než zajímavé a jistě stojí za to se s nimi seznámit a třeba si o nich později přečíst něco víc....

34. Jan Marek Marci z Kronlandu	vědec, medik, filozof, fyzik
35. Bohuslav Balbín	jezuitský pedagog, historik
36. Jakub Jan Václav Dobřenský z Černého mostu	lékař, patolog, pedagog, vydavatel kalendářů
37. Tomáš Jan Pešina z Čechorodu	historik, básník
38. Jan František Beckovský	katolický kněz, historik
39. Prokop Diviš	vynálezce hromosvodu
40. Josef Stepling	matematik, geolog, paleontolog, astronom, meteorolog
41. Galasius Dobner	historik
42. Jan Tesánek	matematik, fyzik, astronom
43. Mikuláš Adaukt Vojgt	historik, numismatik, encyklopedista
44. František Martin Pelcl	historik, buditel

34. Jan Marcus Marci, vlastním jménem **Jan Marek**, (13. června 1595, Lanškroun - 10. dubna 1667, Praha) byl český lékař, fyzik a matematik. Studoval na gymnáziu v Litomyšli a poté na univerzitách v Olomouci a v Praze. V roce 1625 získal v Praze doktorát medicíny. Současně získal místo mimořádného profesora na lékařské fakultě. V roce 1626 byl jmenován fysikem (lékařem) království českého a roku 1630 řádným profesorem na univerzitě. V roce 1658 byl jmenován osobním lékařem císaře Leopolda I. a v roce 1662 rektorem univerzity. Vedle své profesury vykonával úspěšnou lékařskou praxi.

Proslavil se svými objevy fyzikálními o rázu pružných těles a o lomu světla. Za tyto výsledky byl jmenován členem Královské společnosti nauk v Londýně. Na Markovu počest byl pojmenován kráter Marci na odvrácené straně Měsíce.

35. Bohuslav Balbín z Vorličné (3. prosince 1621, Hradec Králové – 28. listopadu 1688, Praha) byl český literát, historik, kněz, zeměpisec a pedagog. Jako jezuita se účastnil rekatolizace, jako vlastenec se ve své době řadil mezi obhájce českého jazyka. Patří mezi nejvýznamnější osobnosti českého baroka.

Bohuslav Ludvík Balbín přišel na svět v nepříliš bohaté, kdysi erbovní, královéhradecké měšťanské rodině jako potomek rytířského rodu Balbínů z Vorličné, doložené v 15. století. Původně se nazývali Škvornicové, pak přibrali jméno Balbinus a po nabytí titulu z Vorličné dle usedlosti u Hradce Králové vzniklo pojmenování Balbínové z Vorličné.

Studoval klasické jazyky, literaturu a filosofii v Jičíně, Praze, Olomouci, Brně a Kladsku. Církevní dráhu započal v patnácti letech, kdy se stal novicem brněnské koleje. V osmnácti letech začal studovat filosofii na pražské jezuitské koleji Klementinu. Roku 1650, kdy poslední švédské oddíly konečně opustily Čechy, byl vysvěcen na kněze a získal titul mistra svobodných umění. Na vlastní žádost se na několik příštích let stává misionářem.

Jako misionář působil v různých krajích české země (na Kunvaldsku, odkud pochází Jednota bratrská, Rychnovsku a Žambersku), kde se snažil vymýtit zbytky husitských a protestantských zvyků. Po ukončení misionářské činnosti působil Balbín jako učitel na gymnáziu.

Do dějin vešel Bohuslav Balbín jako spisovatel a historik. Psal výhradně latinsky. Uvědomoval si svízelnou situaci českého národa a literatury a snažil se ji řešit. Snažil se psát proti necitlivé rekatolizaci a germanizaci, za tyto názory byl pronásledován.

Veškerá Balbínova tvorba je charakterizována dvěma póly: pravověrným katolicismem a loajalitou k Habsburkům na jedné straně, srdečnou láskou k vlasti, jejím jazyku a kultuře na straně druhé. Zastavila ho nemoc a později slepota. Přes to se nechtěl vzdát. Útěchu mu přinášelo heslo *In silentio et spe fortitudo mea* - Mlče a doufaje jsem statečný.

Pracoval až do posledního možného okamžiku, než byl roku 1687 stížen mrtvicí, ochrnul a mohl psát pouze levou rukou. Nakonec mu zbyla jen možnost využívat služeb písaře. Bohuslav Balbín, bezesporu jedna z největších osobností barokní doby a české historie vůbec, zemřel čtyři dny před svými 67. narozeninami dne 29. listopadu 1688 okolo osmé hodiny večerní.

36. Jakub Jan Václav Dobřenský z Černého mostu (1623-1697).

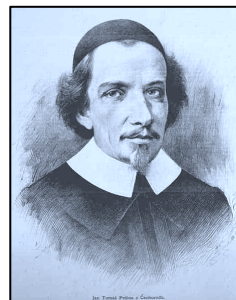
Dobřenský nabyl vynikající lékařské vzdělání na Univerzitě Karlově i na univerzitách v italské Ferara a Bologni. Po návratu do Čech začal v roce 1664 přednášet na Univerzitě Karlově, kde se stal několikrát děkanem a dvakrát rektorem. Proslul i jako patolog. Vydával spisy české, určené pro lid. Byly to hlavně kalendáře. Obsahovaly dvě části; napřed obvyklou rubriku církevní s připojenými historickými událostmi pro každý den a některými jinými poznámkami, někdy též s přehledem vojenských událostí z minulého roku a pak další část se zprávami hvězdářskými, astrologickými, hospodářskými, zdravotními, s pranostikou a výročními trhy. Zasluhou Dobřenského je i to, že zavedl na pražské universitě klinické vyučování mediků. Zemřel v Praze ve věku 74 let roku 1697.

Stal se nástupcem Jana Marcuse Marciho a byl to náš první důsledně vědecky pracující klinik. Pitval a srovnával příznaky nemocí s pitevními nálezy. Normální anatomii se zřejmě nezabýval, ale nepochybně ji dobře ovládal.

37. Tomáš Jan Pešina z Čechorodu (19. prosince 1629 Počátky – 3. srpna 1680 Praha) byl český katolický duchovní, dějepisec a spisovatel. Od roku 1674 byl světícím biskupem pražským.

Byl pokračovatelem Bohuslava Balbína, generální vikář a kapitulní děkan sv. Víta v Praze, milovník českého jazyka a sběratel. Narodil se v rodině řezníka. Od roku 1643 studoval na jezuitském gymnáziu v Jindřichově Hradci, potom v Praze. Stal se mistrem literárního umění a bakalářem teologie. Roku 1653 byl vysvěcen na kněze. Roku 1655 se stal děkanem v Kostelci nad Orlicí. Od 1657 působil jako děkan v Litomyšli. O rok později byl jmenován biskupským vikářem poloviny Chrudimského kraje. V roce 1663 se stal kanovníkem v Litoměřicích, o dva roky později kanovníkem u sv. Víta v Praze. Roku 1668 byl jmenován císařským radou a brzy na to i císařským falckrabětem.

V církevní hierarchii postupoval stále výše, roku 1670 se stal generálním vikářem a krátce na to byl jmenován kapitulním děkanem, roku 1674 světícím biskupem pražským. I při svém církevním poslání si našel čas na své ušlechtilé záliby. Byl mimořádně horlivý sběratel. Po vzoru svého staršího bratra Balbína se začal zabývat historií a roku 1663 vydal dílo označené jako Moravopis, a to v českém jazyce. Ve třech dílech se věnoval historii Moravy. Ještě v roce 1676 vydal Mars Moravicus. Tato díla byla dlouhou dobu hlavním pramenem poznání národní historie. Byl také prvním, kdo pojmenoval autora nejstarší české kroniky, tak zvaného Dalimila. Za svého působení ve svatovítské katedrále se osobně stýkal i s císařem Leopoldem Habsburským. Tento slavný rodák z Počátek zemřel na morovou nákazu ve věku nedožitých jedenapadesáti let 3. srpna 1680.

38. Jan František Beckovský (18. srpna 1658 Německý Brod – 26. prosinec 1725 Praha) byl český spisovatel, historik, překladatel náboženské literatury a kněz.

V Německém Brodě pravděpodobně navštěvoval měšťanskou školu. Později odešel studovat poezii a rétoriku, od roku 1680 byl posluchačem filozofie ve Vídni. V době jeho studia zachvátila Vídeň morová epidemie, které padlo za obětí přes 70 000 lidí. Beckovský pomáhal u hromadných šachtových hrobů a tyto otřesné zážitky zřejmě rozhodly, že v roce 1684 složil řeholní slib v rytířském řádu křižovníků s červenou hvězdou. Věnoval se studiu teologie. Po vysvěcení na kněze roku 1688 působil jako správce klášterní kuchyně. Od roku 1699 byl správcem (administrátorem) ženského špitálu u sv. Anežky v Novém Městě pražském a až do své smrti v roce 1725.

Beckovský se řadí k vlasteneckým spisovatelům, kteří v době úpadku českého národa oživovali jeho slavnou minulost, a zaujímá mezi nimi zvláštní postavení, neboť svá díla psal převážně česky. Kolem roku 1700 jezdil po českých zemích a sbíral archivní a místopisný materiál. Kromě přepracovaného a rozšířeného vydání Hájkovy kroniky pod titulem Poselkyně starých příběhů českých, kterou se navždy zapsal do dějin české literatury, je autorem 28 tištěných českých a latinských knih. Dále je autorem nejstaršího v rukopise zachovaného herbáře, který má 117 listů zhruba s 200 druhy sušených rostlin, u kterých uvádí mimo latinských

a německých také české názvy. Je z něj zřejmé, že byl pouze botanik – amatér, protože některé rostliny jsou chybně pojmenovány. Přeložil asi 30 děl, především životopisů svatých a jiných náboženských spisů. Vedle literární činnosti byl činný i výtvarně. Vyzdobil údajně kapli kláštera sv. Františka a je autorem nejstarší rytiny Německého Brodu.

39. Václav Prokop Diviš, vlastním jménem **Václav Divíšek** (26. března 1698 Helvíkovice u Žamberka – 21. prosince 1765 Přímětice u Znojma), byl slavný český premonstrátský kněz, teolog, přírodovědec, léčitel, hudebník a vynálezce. Je znám především jako vynálezce bleskosvodu (1750–1754). Svůj "meteorologický stroj", který fungoval jako bleskosvod, sestrojil sice dříve (1754) než světově uznávaný vynálezce bleskosvodu Benjamin Franklin (teoretický koncept 1753, sestrojen 1760), ovšem na základě odlišné koncepce, byl uzemněný, proto fungoval lépe. Jeho církevní kariéra zahrnovala posty podpřevora Louckého kláštera, faráře v Příměticích u Znojma, převora Louckého kláštera (1741–1742) a opět faráře v Příměticích. Krom činností spojených s církevními úřady se zabýval přírodními vědami, kdy předmětem jeho zkoumání byla především elektřina.

Na přímětické faře pokračoval ve svých výzkumech. Již tehdy zjistil, že blýskání a hřmění za bouřky je elektrické podstaty jde vlastně o tytéž jevy, které pozoroval při svých pokusech. Pověst o jeho experimentech se brzy donesla k císařskému dvoru do Vídně. V roce 1750 byl vyzván, aby své pokusy demonstroval přímo před zraky císaře Františka Štěpána I. Lotrinského a císařovny Marie Terezie. Císařský pár byl pokusy tak nadšen, že jej odměnil zlatými medailemi se svými podobenkami. Celou dobu vedl i čilou korespondenci s fyziky po celém světě.

Vyrobil celou řadu přístrojů pracujících s elektřinou: elektrum (stroj vyrábějící třením elektrickou energii), tzv. meteorologický stroj (měl vysávat elektrickou energii z mraků a bránit tak samému vývoji blesků, ve skutečnosti šlo o funkci bleskosvodu) a elektrický strunný nástroj Zlatý Diviš. Též využíval statickou elektřinu k elektrolýbě.

Dnes je právem řazen mezi vědce světového významu.

40. Joseph Stepling (29. červen 1716 Řezno – 11. červenec 1778 Praha) byl experimentální fyzik, astronom a matematik.

Narodil v národnostně smíšeném manželství. Jeho otec, pocházel z Vestfálska. Po otcově smrti se se svou matkou, která pocházela z Čech, přestěhovali do Prahy. Vzdělání se mu dostalo pouze na jezuitských školách. Jako žák si zvláště oblíbil matematiku, astronomii a experimentální fyziku. 9.10.1733 vstoupil do jezuitského řádu. Absolvoval noviciát v Brně, filozofická studia v Olomouci, teologii v Praze. V roce 1747 byl vysvěcen na kněze a začal přednášet matematiku a fyziku. Roku 1748 odmítl veřejně vyučovat aristoteléskou filozofii, protože nehodlal jiným vnucovat nauku, která byla proti jeho přesvědčení. Na svoji žádost mu představení řádu povolili přednášet pro své spolubratry matematiku a fyziku v novém newtonovském duchu, navíc jej jmenovali ředitelem matematicko-fyzikálních studií na pražské univerzitě. V roce 1751 se zásadním způsobem postaral o vybudování klementinské hvězdárny a stal se jejím prvním ředitelem. Z dědictví daroval na zakoupení přístrojů vysokou částku 4000 zlatých, což bylo desetkrát víc, než darovali stavové českého království. Tou dobou zavedla císařovna Marie Terezie rozsáhlé školní reformy, které směřují k zesvětštění výuky a posílení státního dohledu nad ní. Proto se v roce 1753 stal státním direktorem na filozofické fakultě v Praze. Díky jeho zásluhám ve vzdělávání mu byla ponechána profesura i po zrušení jezuitského řádu. Před svou smrtí odkázal univerzitní knihovně 600 svazků knih.

Stal se členem Společnosti pro orbu a svobodná umění v Čechách, kterou založila dvorským dekretem Marie Terezie v roce 1773 Dále Soukromá učená společnost pro rozvoj matematiky, vlasteneckých dějin a přírodovědy z roku 1773, pozdější Královská česká společnost nauk.

K jeho památce nechala zřídit Marie Terezie pomníček, který dnes stojí na dvoře Klementina.

41. Gelasius Dobner, vlastním jménem **Job Felix Dobner** (30. května 1719 – 24. května 1790) byl český historik, propagátor kritické metody v dějepisectví a piaristický mnich, označovaný za zakladatele moderního kritického českého dějepisectví. Mimo jiné kriticky zpracoval komentář k Hájkově Kronice české.

Narodil se v rodině pražského truhláře, studoval nejprve u jezuitů a potom u piaristů*. Koncem třicátých let vstoupil do řádu a vystudoval filozofii a teologii, potom vyučoval na piaristickém gymnáziu ve Vídni, a zároveň studoval práva. Prošel postupně několika piaristickými školami v Čechách a na Moravě.

Proslulost si získal kritickým rozбором připraveného vydání Hájkovy Kroniky české. Přes nepřízeň domácích „kolegů“, kteří trvali na věrohodnosti Hájkovy kroniky, stalo se Dobnerovo dílo základem moderní české historiografie a sám autor se dočkal mnoha ocenění v rámci řádu i mimo něj (od Marie Terezie obdržel roční penzi 300 zlatých).

Dobner byl prvním českým moderním historikem, který stavěl na kritické metodě zkoumání písemných pramenů a odmítal neprověřené fabulace a výmysly, jež v té době často historickou práci provázely. Díky němu a jeho dílu byla česká historická věda ušetřena množstvím omylů. Jeho práce byla později zastíněna osobnostmi českého obrození, z nichž ovšem většina na něj navazovala.

42. Jan Tesánek (9.12.1728 Brandýs nad Labem – †22.6.1788 Praha) byl český matematik, profesor Univerzity Karlovy, spoluzakladatel České společnosti nauk. Autor původních prací z matematické analýzy, teorie čísel a mechaniky. Pozvedl úroveň univerzitního vyučování matematiky a fyziky.

Studoval na gymnáziu a na univerzitě v Praze. V roce 1745 vstoupil do jezuitského řádu. Pod vlivem Steplinga se věnoval studiu matematiky, fyziky a astronomie a seznámil se s dílem Isaaca Newtona. Po studiu na filozofické fakultě učil tři roky na latinských školách a poté pokračoval ve studiu teologie. Po vysvěcení na kněze byl jmenován profesorem fyziky

na pražské univerzitě. Byl pak poslán jako učitel matematiky do Olomouce, ale zásluhou Steplinga se vrátil po dvou letech zpět do Prahy a stal se profesorem vyšší matematiky. Podobně jako Stepling mohl Tesánek působit na univerzitě i po roce 1773, kdy byl jezuitský řád zrušen. V roce 1778 byl jmenován ředitelem matematicko-fyzikálních studií. Tesánkova znalost matematiky a fyziky mu přinesla označení český Newton.

43. Mikuláš Adaukt Voigt (14. května 1733 v Litvínově – 18. října 1787 v Mikulově) byl český piaristický* buditel, vzdělanec, proslavil se bádáním v numismatice a je považován za zakladatele této vědy v Česku, ale zajímal se také o experimentální fyziku a matematiku. Nejprve byl vychován německy, poté se u piaristů ve Slaném naučil češtinu, poté studoval v Chomutově u jezuitů a v Litomyšli filozofii a teologii.

Začínal jako kazatel, vyučoval po českých školách, na pražské koleji, kde byl ve spojení s tamějšími učiteli. Zde začalo vznikat jeho významné historické dílo, které je ovlivněno novou kritickou metodou Gelasia Dobnera. Prováděl katalogizaci numismatických sbírek u biskupa Valdštejna, věnoval se podmokelskému pokladu, vytvořil soupis „tehdy známých českých mincí“. Doprovodil textem knihu ilustrovanou Janem Jiřím Balzerem o českých vzdělancích a umělcích napříč dějinami. Byl profesorem na vídeňské univerzitě, kde ještě působil jako kustod mincovního oddělení knihovny. Kvůli nesouhlasu s josefínskými reformami se stáhl do ústraní na Mikulov, kde se staral o ditrichštejnskou knihovnu.

44. František Martin Pelcl, (11. listopadu 1734 Rychnov nad Kněžnou – 24. února 1801 Praha) byl český spisovatel, historik a filolog.

Studoval v jezuitské škole, poté studoval v Praze filosofii, teologii a práva. Roku 1757 odešel studovat do Vídně, kde studoval estetiku a historii. V letech (1761–1769) byl vychovatelem hrabat ze Šternberka, poté působil jako vychovatel u Nosticů. Od roku 1773 vyučoval češtinu a dějepis ve Vídni. Roku 1793 se stal prvním profesorem češtiny na tehdy nově založené katedře české řeči a literatury na pražské univerzitě.

Přátelství jej pojilo k dalším významným osvícencům, např. Josefu Dobrovskému nebo V. M. Kramériovi, s oběma také spolupracoval.

Ve svých dílech se zabýval především českým jazykem a českou historií.

Vydal i několik knih, které dříve nemohly být vydány, např. Balbínovu *Rozpravu na obranu jazyka slovanského, zvláště pak českého* (1775, větší část nákladu však byla cenzurou zabavena a Pelcl potrestán třídním vězením).

Jeho jméno nese gymnázium v Rychnově nad Kněžnou – Gymnázium F. M. Pelcla a také divadlo – Pelcovo divadlo.

Poznámka

***Piaristé - Řád zbožných škol** (piaristický řád, piaristé, celým jménem **Řád chudobných řeholních kleriků Matky Boží zbožných škol**), je světově rozšířený katolický řeholní řád založený v Římě sv. Josefem Kalasanským v roce 1597. Papež Pavel V. jej schválil jako kongregaci v roce 1617, v roce 1621 pak jej Řehoř XV. povýšil na řeholní řád. Jeho členové se nazývají **piaristé**. Řád se zaměřuje na zřizování a správu škol, výuku, pastorační, výchovu dětí a misijní činnost. V současné době má okolo 2000 členů.

Poznámka

V knihovně je možné si zapůjčit knihu Maxmiliána Petříka – **72 jmen české historie**, kde se můžete dozvědět více o osobnostech, o kterých tu píšeme.

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org>

Zdroj: www.cojeco.cz

Zdroj: <http://inserv.math.muni.cz/biografie>

Možná si pamatujete

jak jsme v Mokřanském zpravodaji č. 3/2012 psali o damaškových nožích a samurajských mečích. A jelikož jsme se o nich dozvěděli další zajímavost, rádi se teď o ni podělíme.

Ryba nebo nůž?

Do Finska cestují lidé především za nádhernou přírodou, která okouzlí v každém ročním období. Finsko je nejsevernější stát Evropské unie, je to země tisíce jezer a ostrovů, ráj milovníků přírody, ráj rybářů.

Hlavním a největším městem jsou Helsinky, jejich založení se datuje k roku 1550. V současné době zde žije víc než šest set tisíc obyvatel.

A sem se vypravili čeští nožíři Radim a Kamil Dachsovi z Jílovic (okres Hradec Králové). Vůbec nejeli rybařit, ale předvést své nožířské umění na výstavě v Helsinkách s názvem Helsinki Knife Show 2013. Jedná se o velmi prestižní akci s účastí světových špiček nožířského řemesla, která se zde koná každý rok.

S bratry Dachsovy jsem měla možnost se seznámit v loňském roce při malé exkurzi u nich v kovárně a prohlídkou jejich nožů a mečů. A tak jsem byla zvědavá, jak se jim v Helsinkách líbilo a s jakými pocity jeli nejen tam, ale s jakými se vrátili domů.

Jak jste se těšili na výstavu?

Musím říct, že jsme se těšili jako malí kluci. Vybrali jsme to nejlepší, co jsme chtěli předvést, a myslím, že se nám to podařilo. Výstava byla moc pěkná, na velmi vysoké úrovni, jak z hlediska vystavujících nožířů a jejich výrobků, tak i samotných pořadatelů, kteří se chovali opravdu profesionálně a měli vše zvládnuté na jedničku. Samotné výstavní prostory byly perfektně osvětlené, takže práce mistrů nožířů a rytců bylo možné si bez problémů do detailů prohlédnout.

Co jste nabídli návštěvníkům Vy?

My jsme návštěvníkům nabídli především naši výrobu damaškových nožů, většina z nich byla vykládána polodrahokamy. Nedílnou součástí naší prezentace byly i samurajské meče Katana a Wakizashi. Meč Katana si na výstavě vyzkoušel i velmi úspěšný japonský nožíř Koji Hara, který byl naší prací nadšen a potěšen, že poznal v Evropě řemeslníky, kteří zvládnou výrobu japonského meče na velmi vysoké úrovni. Tato pochvala nás velice potěšila a zahřála u srdce.

Vystavoval s Vámi ještě někdo jiný z Čech?

Na stole s námi vystavoval mistr ryteckého řemesla pan Miroslav Makovička z Brna, jeho práce jsou dokonalým spojením mistrné ruční práce i smyslu pro detail. Jeho výrobky jsou nádherné a tak dokonalé, že se jimi mohou pyšnit majitelé soukromých sbírek po celém světě.

Jak se Vám líbily Helsinky?

Popravdě jsme neměli moc času na turistické procházky, ale místa, která jsme viděli, se nám líbila. Samotné město, tedy jeho centrum, je pojato velmi moderně, je barevně nasvícené, a i když na vás dýchá všudypřítomná severská strohost, je to nádherné město s krásnou architekturou.

Co mohli návštěvníci na výstavě všechno vidět?

Na výstavě byly k vidění překrásně zpracované výrobky nožířů, s použitím krásných a zajímavých materiálů, např.: mamutovina různých barev, slonovina, zkamenělé dinosauří kosti, fosilní mroží nebo velrybí kost, různá orientální dřeva, polodrahokamy, perleť až po meteorické železo. K unikátním materiálům patřil velmi zajímavý a málo viděný zkamenělý dinosauří exkrement modré barvy.

O čem jste cestou domů přemýšleli? Co pro Vás výstava znamenala?

Bylo nám velkou ctí, že jsme se mohli vůbec této výstavy zúčastnit. Rozhodně není jednoduché se na jen tak přihlásit, člověk musí opravdu něco umět.

Celou cestu domů jsme zpětně vzpomínali na setkání s mistry nožířského umění a probírali jsme zážitky z výstavy, která nám přinesla spoustu inspirace a nových nápadů. Doufáme, že se budeme moci této prestižní akce zúčastnit i příští rok.

Kam se na Vás můžeme zajet podívat v Čechách?

Nejbližší výstava, které bychom se chtěli zúčastnit, se koná 7.4.2013 v Novoměstské radnici na Karlově náměstí v Praze. A pokud by někdo chtěl vidět naše výrobky dřív, může se podívat na naše webové stránky www.jap-swords.com. Nebo se domluvit na osobní návštěvě. Určitě je na co se dívat.

Foto: Damaškový nůž z dílny Dachsových

Dagmar Honsnejmanová

Možná i víte, že

mandle je královnou mezi ořechy

Mandle jsou jádra semen mandloně obecné, rostoucí v subtropích. Mandlovník je stromek podobný broskvi. Dorůstá tří až pěti metrů výšky, patří do čeledi růžovitých (jelikož kvete velkými bílo-růžovými květy) a dokonce někdy bývá označována královnou této čeledi. Plod někteří lidé nazývají špatným názvem „oříšek“. Plodem je peckovice s plstnatým oplodím. Uvnitř se ukrývá pecka s tvrdou, děrovanou skořápkou a v té jádro - samotná mandle. Její tvar je zploštělý, z jedné strany zašpičatělý a má hnědou slupku. Sklizeň z jednoho stromu může činit 50 až 60 kg mandlí.

Mandloň pochází z Asie a patří mezi nejstarší šlechtěné a pěstované stromy na světě. Nejlépe se jí daří tam, kde se daří broskvím, meruňkám a vinné révě. Je to teplomilná dřevina rostoucí v současnosti především v Itálii, Portugalsku, na jihu Francie, Španělsku, na Balkáně a v severní Africe. K nám se dovážejí mandle zejména původem z USA.

Rozlišujeme dva druhy mandlí: hořké - semena amygdalin amarum a sladké - semena amygdalin dulcis. Bohužel jsou od sebe oba druhy velmi těžce rozpoznatelné. Hořké mandle mají vyšší obsah amygdalinu, který má na svědomí hořkou chuť. Nejlepší sladké mandle pocházejí z Valencie, Sicílie a Malagy. Naopak nejmenší a nejlevnější jsou mandle z Maroka.

Hořké i sladké mandle mají podobné složení. Hořké obsahují 5 % amygdalinu, sladké pouze 0,1%. Proto je větší množství hořkých mandlí škodlivé. Produktem rozloženého amygdalinu je totiž kyanovodík. Pro dospělého člověka může být nebezpečná již dávka 10 hořkých mandlí.

Studie z poslední doby prokázaly, že mandle jsou velmi zdravé, neboť oleje a další látky v nich obsažené mohou výrazně snížit hladinu nebezpečného cholesterolu v krvi člověka. Navíc obsahují další řadu vitaminů, které jsou tělu prospěšné. Nejdůležitější z nich jsou antioxidanty, které pomáhají tělu zbavit se volných radikálů působících v buňkách a tkáních velkou nepříčinou. Volné radikály dokážou podnítit vznik rakoviny nebo poškodit cévy a srdce. Antioxidanty z mandlí jim v tom mohou zabránit. Podle nového výzkumu dokážou mandle snížit i riziko vzniku Alzheimerovy choroby a diabetu.

Mandle by rozhodně měly být alespoň v malém množství součástí jídelníčku každého zdravého člověka. V malém množství především z hlediska dietního, protože jako všechny druhy ořechů obsahují i mandle poměrně vysoké procento tuků.

Mandle v kosmetice

Olej sladkých mandlí je bohatý na vitaminy A, B a na minerály. Mandlový olej zjemňuje a tvaruje pokožku a je široce používán pro aromaterapeutické účely. Navíc má mandlový olej regenerační, posilující, hydratační a výživné vlastnosti. Proto se z něj vyrábí mýdla, sprchové gely, krémy, tělová mléka a mnoho jiných kosmetických přípravků.

Mandle jako lék

Ten nejhlavnější léčebný účinek mandlí spočívá ve vysokém obsahu hořčíku. Všude tam, kde se tělo musí bránit škodlivým vnějším vlivům, tedy v pokožce, vlasech, nehtech, nacházíme hořčík ve velkém množství spojen s vápníkem. Pokud má tedy tělo nedostatek hořčíku, pak se to jistě projeví na kvalitě kůže, vlasů a nehtů. Denní konzumace 10 kusů mandlí po dobu dvou měsíců stav upraví a výrazně zlepší. Mandle, stejně jako ovesné vločky, kukuřice, celer, sójové boby, ječmen, para ořechy a vlašské ořechy jsou využívány k protirakovinné dietě. Pomáhají zlepšovat činnost srdce a při léčbě srdečních chorob jsou velmi účinné. Také nervová soustava potřebuje k normální činnosti dostatek hořčíku v organické formě, proto se doporučuje konzumovat mandle při různých psychických poruchách a neurózách. Nedostatek hořčíku se také projevuje bolestmi v lýtkách, třesem víček a někdy i bolestmi hlavy. Mandlové mléko je také léčebnou stravou při infekčních onemocněních. Hořčík zvyšuje imunitu organismu všeobecně a je vhodný zvláště proti stafylokokovým bakteriím. Výzkumem bylo zjištěno, že hořčík se kromě kostí nachází také v chrupavkách. Chybí-li tělu hořčík, může docházet k degenerativnímu onemocnění kloubů. Nedostatek hořčíku se projeví i na zubní sklovině. Mandlový olej se používá na pokožku a ke změkčení ušního mazu. Bílkovina mandlí je úplně nejvhodnější bílkovinou pro nemocné zhubnými chorobami. V těchto případech se doporučuje konzumace 10 až 15 mandlí denně a k tomu čerstvá zelenina.

Mandle jsou ideální pro těhotné ženy, protože obsahují velké množství minerálů potřebných pro vývoj plodu. Je také dokázáno, že podporují tvorbu mateřského mléka.

Mandlové mléko je velmi výživný nápoj jemné chuti, který má srovnatelný obsah proteinů a minerálů jako kravské mléko. Doporučuje se především v případech alergie na kravské mléko.

Mandlové mléko neobsahuje žádný cholesterol a je bohaté na nenasycené mastné kyseliny. Mandlové mléko je osvěžující nápoj bohatý na kalorie a živiny. Je vhodnější než většina nealkoholických nápojů, které děti běžně pijí. Prospívá především psychicky labilním dětem nebo dětem s poruchami koncentrace, protože obsahuje velké množství kyseliny linolové a fosforu, které zvyšují duševní výkonnost.

Starší lidé, kteří nedokážou mandle dobře rozkousat, mohou namísto jejich konzumace pít neomezené množství mandlového mléka.

Mandle v potravinářském průmyslu

Mandle si asi nejvíce spojujeme s vánočními svátky, kdy je také spotřeba těchto plodů největší. Používají se při pečení vánočního cukroví a hlavně vánoček. Pokud si z obchodu přineseme přírodní mandle, musíme je spařit a vyloupat. Spařením rozumíme vhození potřebného množství mandlí do vroucí vody, převedení varem a rychlé scezení. Loupání jde pak lehce. Jestli narazíte v receptu na plátky mandlí a rozhodnete-li si je sami vyrobit, budete potřebovat malý, slabý a velmi ostrý nož, kterým budete po délce mandle odkrajoval tenké šupinky - plátky.

Mandle stejně jako ostatní ořechy jsou náchylné na žluknutí. Proto by se měly spotřebovat co nejdříve. Skladují se při teplotě do 20°C a neměli by se vystavovat slunečním paprskům.

Mandle se dají opéct i upražit. Syrové mandle jsou však nejzdravější. Doporučujeme mandle před jídlem na 6-10 hodin (i přes noc) namočit do vody. Probudíte v nich tvorbu těch správných enzymů a usnadníte si jejich oloupání. Po namočení a bez slupky jsou pak mandle mnohem lépe stravitelné a mnohem chutnější. Chutnají téměř jako čerstvé. Mandle se mohou i umlít a pak se přidávají do pomazánek, těst a velmi často jsou využívány v různých vitariánských receptech*.

Mandle v čokoládě

150g mandlí, 50g másla, 150g čokolády

Mandle spaříme, oloupeme, nakrájíme na nudličky a orestujeme na pánvi. Ve vodní lázni roztavíme máslo a čokoládu, promícháme a vmícháme opražené a nakrájené mandle. Plech vyložíme pečícím papírem, lžičkou na něj nanášíme malé hrudky čokoládové směsi a dáme do chladu ztuhnout.

Pražené mandle

Mandle vhodíme do vroucí vody a necháme minutu povařit. Scedíme je a oloupeme. Slupka jde po spaření krásně sloupnout. V kastrolku nebo menší pánvi rozpálíme olej. Olej by měl dosahovat alespoň do 1 - 2 centimetrů výšky kastrolku, aby byly mandle v oleji ponořené. Mandle nasypeme do rozehřátého oleje a pražíme, dokud nezískají tmavší barvu. Smažíme je asi 2 minuty a hlídáme je, abychom je nespálili. Nejlepší způsob pražení je ale ve fritovacím hrnci. Pokud ho máte, rozhodně opražíme mandle raději v něm.

Opražené mandle z oleje vyjmeme a dáme do misky, přisypeme lžičku soli a promícháme. Potom prosolené pražené mandle přesypeme na papírový ubrousek, který z nich nasákne přebytečný olej. Podáváme jako chuťovku k vínu.

Mandlové mléko

1 l vody, 100 sladkých mandlí, 1 lžička medu

Opravdu pouze sladké mandle jemně nastrouháme. Přelijeme je vlažnou vodou a necháme dvě až tři hodiny louhovat. Vylouhované mandle důkladně rozmixujeme, přecedíme, osladíme medem a mírně teplé podáváme. Nikdy však nevaříme!

Poznámka

* Vitariánství je konzumace výhradně přirozené syrové tepelně neupravené surové stravy, především rostlinné. Vitariánská strava je vhodná na pročištění těla i mysli (výživa má velký vliv nejen na zdraví těla, ale i na zdraví ducha, tj. našeho nitra). Správná výživa dodává energii tělu i mysli, zbystřuje rozum, zjasňuje myšlení, osvěžuje paměť, usnadňuje koncentraci, dodává pocit energie, síly, vitality, k tomu též slouží dostatek pohybu. Vitariánská strava s větším množstvím tekutin a dostatkem pohybu i relaxace je výborná na detoxikaci organismu, kdy bývá obvykle překyselený organismus.

Zdroj: <http://slovník.vareni.cz/mandle/>

Zdroj: <http://www.energyvita.cz/>

Zdroj: <http://dieta.selfip.com/co-obsahuji-mandle/>

Pozvánky

Co třeba nakouknout do pravěku?

Chcete se podívat do pravěku? Také jste zvědaví, jak žili lidé v dobách pravěkých? Přijměte tedy pozvánku do nově otevřeného Archeoparku pravěku ve Věstarech u Hradce Králové. Park byl slavnostně otevřen 19.1.2013.

Projekt „Archeopark pravěku ve Věstarech“ byl realizován v letech 2009 – 2012 s cílem vybudovat komplexní areál archeoparku, který nabízí návštěvníkům jedinečnou expozici pravěku s názornými ukázkami dobových zvyků, řemesel a obyčejů. Návštěvníci se mohou podívat do „pravěké vesnice“ s ukázkami pravěkých staveb, jako je neolitický dům, eneolitický dům a expozice domácího zvířectva. Součástí areálu je také sklad archeologického materiálu. Hlavní budova expozice je rozdělena do tří pater. V podzemí jsou umístěny modely a rekonstrukce archeologických vykopávek, podzemní stavby, jeskyně a pohřební komory. V prostředním patře se nachází obří model pravěké krajiny.

a rekonstrukce života pravěkých lidí, které je možné z ochozu horního patra sledovat jakoby z ptáčích perspektiv. Kromě stálé expozice a dvou výstavních sálů je v objektu umístěn i promítací sál. Unikátní je také propojení vnitřní expozice a expozice pod širým nebem s ukázkami archeologického výzkumu v terénu.

Ve třech patrech muzea je tak možné vidět pravěké podsvětí, život i nebe. Návštěvníci mohou zblízka prozkoumat nálezy pravěkých předmětů, kostru mamuta, pravěkou jeskyni a seznámit se s různými aspekty života lovců mamutů. Dále si prohlédnout repliky pravěkých artefaktů z kamene, skla, mědi, bronzu, železa, dřeva, keramiky či kopie nedostižných materiálů, například mamutoviny. Návštěvníci také projdou akváriem s artefakty nalezenými pod vodou. Uvidí i obrys mamuta nalezeného na Hradecku či zbroj keltských bojovníků a římských legionářů.

K Archeoparku vede nová přístupová komunikace, doplněná parkovištěm pro návštěvníky, které mohou využít i imobilní osoby. Také vstup do všech částí expozice v hlavní budově muzea pravěku je díky bezbariérovému přístupu umožněn i osobám se sníženou mobilitou. Součástí projektu je vyznačení nové cyklotrasy, která symbolicky spojí Archeopark Věstary a sídlo Královéhradeckého kraje. „Archeocyklotrasa“ v délce 12 km povede z Hradce Králové do Věstary po místních archeologicky významných lokalitách, kde budou umístěny naučné tabule informující o archeologických zajímavostech dané lokality. Archeopark pravěku ve Věstarech je unikátním svým zaměřením a jediným takto komplexně fungujícím archeoparkem v České republice. V Královéhradeckém kraji vzniknul zcela nový prvek atraktivity cestovního ruchu, který významným způsobem přispěje ke zpestření celkové nabídky a rozvoji cestovního ruchu v regionu.

Archeopark je určen pro širokou veřejnost, rodiny s dětmi, turistům i zájemcům o archeologii. Mezi časté návštěvníky patří žáci základních a středních škol regionu Královéhradeckého nebo sousedních krajů.

Projekt je ojedinělý tím, že kombinuje expozici ve volné přírodě s expozicí muzea v samostatné budově. Důležitou součástí pravěké vesnice se stal areál Centra experimentální archeologie, který ve Věstarech funguje již od roku 1998. Celkem archeopark představí na 400 exponátů.

Mezi významnými partnery projektu (Královéhradecký kraj spolufinancoval budovy s evropskými fondy pro rozvoj cestovního ruchu, Univerzita Hradec Králové mimo rámec projektu dodává expozici) je i obec Věstary, která poskytla tolik důležité pozemky v místech předchozího Centra experimentální archeologie.

Konzultace: doc. Radomír Tichý, Ph.D., vedoucí katedry archeologie Filozofické fakulty University Hradec Králové
Více se dozvíte na www.archeoparkvestary.cz

Nechte se lákat Matějskou poutí

Dne 2.3.2013 začal v areálu Výstaviště Praha7 - Holešovice již padesátý ročník tradiční Matějské pouti, která potrvá až do 21.4.2013. Na návštěvníky zde čeká na sto třicet atrakcí. Ke stálým atrakcím patří horská dráha, trojpatrový strašidelný zámek, dům smíchu, obří vodní dráha, vysoký řetězový kolotoč, který se točí v 50 metrech, houpačky a střelnice. Samozřejmě nechybí obvyklá staročeská lochneska nebo pětatřicetimetrové ruské kolo, a mnoho dalších atrakcí.

Provozní doba Matějské poutě:

- Úterý - pátek: 14.00 - 21.00 hodin
- Sobota, neděle, svátky: 10.00 - 22.00 hodin
- Školní prázdniny: 10.00 - 22.00 hodin
- Provoz během velikonočních svátků: 10.00 - 22.00 hodin

Z historie a současnosti poutě:

Tradice Matějské pouti je v Národní knihovně archivovaná od roku 1595. Původně se konaly na Hanspaulce, ale plocha nestačila, a proto se stánky a kolotoče zvolna přesouvaly k Vítěznému náměstí a později k Hradčanské. V roce 1963 se přestěhovaly do sousedství Stromovky.

Matěj je patronem/ochráncem stavebních řemeslníků, řezníků, cukrářů, kovářů a krejčích. Vedle toho se k němu lidé modlí, aby od nich odvrátil černý kašel, neštovice a manželskou neplodnost. Kolem apoštola Matěje se vyvinuly rozličné **tradice**. Ještě dnes je všude plno matějských poutí a dříve se razila i matějská mince. Také s počasím má Matěj co do činění, existuje pořekadlo **Svatý Matěj ledy láme**.

Znamená to, že **tento den by měl být předzvěstí jara**. U nás se dříve hojně ujal zvyk třást na sv. Matěje ovocným stromovím, aby hojně rodilo. Kromě toho sloužila matějská noc k četným předpovědím.

Zdroj: <http://www.kudyznudy.cz>

Sluníčko už vysušuje cesty, tak se třeba vydejte poznat sedm divů Krkonoš

V loňském roce vyhlásila Správa Krkonošského národního parku (KRNAP) anketu, z které vzešlo sedm divů Krkonoš. Na prvním místě si vysloužila lokalita Obří důl. Favorizovaná Sněžka se propadla na desáté místo a podle návštěvníků Krkonoš překvapivě nepatří mezi sedmičku obdivuhodných míst hor

Plejádu sedmi přírodou milióny let utvářených krkonošských divů doplňuje Mumlavský vodopád, oblast meandrů Labe, Pančavský vodopád, Kotel, Rýchorský prales a Modrý důl.

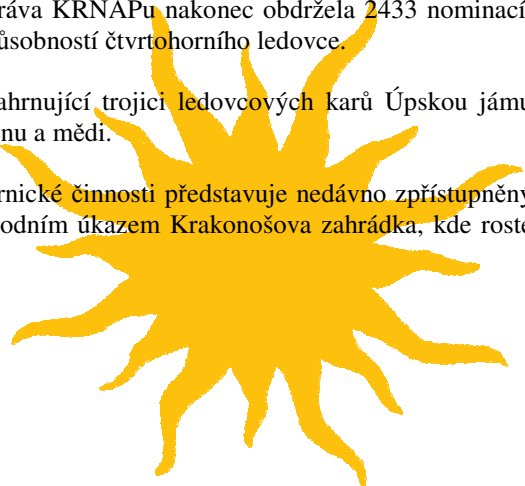
Tip na vlastní div z celých Krkonoš mohl ochránářům poslat kdokoliv. Správa KRNAPu nakonec obdržela 2433 nominací, z nichž 272 získal vítězný Obří důl vymodelovaný před dvanácti tisíci lety působností čtvrtohorního ledovce.

Lokalita mezi úpatím 1602 metrů vysoké Sněžky a Pecí pod Sněžkou zahrnující trojici ledovcových karů Úpskou jámu a Velkou a Malou Studniční jámu proslula od středověku těžbou železa, arzenu a mědi.

Obří důl navíc představuje kolébku pověstí o Krakonošovi. Přípomínku hornické činnosti představuje nedávno zpřístupněný důl Kovárna. Botanici směřují do Obřího dolu za místním jedinečným přírodním úkazem Krakonošova zahrádka, kde roste řada vzácných vysokohorských květin.

Krkonošský národní park oslaví tento rok 50 let od svého založení.

Zdroj: <http://www.novinky.cz>

A co se podívat do zahraničí, do vesnice s nekrkolomnějším názvem na světě?

Podaří se vám jej vyslovit?

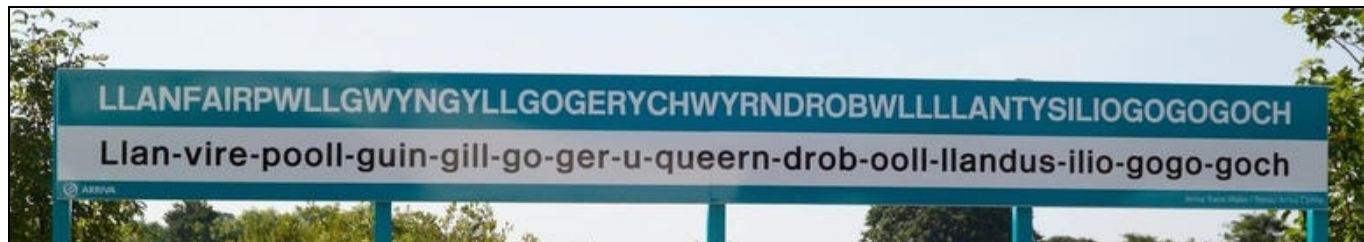
Název velšské vesnice hned tak někdo napoprvé nevysloví. V podání Velšanů opravdu kouzelně. Vesnice

Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogoch

není zrovna lokalitou, která by turisty měla čím lákat. Tedy, nebýt toho názvu!

Ačkoliv název vesnice působí, jako by se občan Pekingů pokoušel odhlenit, má jasný význam a dává smysl. V překladu název znamená cosi jako Kostel svatě Marie v rokli bílých lísek poblíž silného víru a kostela svatého Tysilia z červené jeskyně. Krkolomný název se tak často z praktických důvodů zkracuje jen na Llanfairpwllgwyngyll či dokonce Llanfair PG. Plný název je však veden v knihách rekordů jako nejdelší název obce v Evropě.

Turisté sem jezdí zejména proto, aby se vyfotili u cedule s názvem vesnice. Populární je také místní turistické razítko, které si lidé s oblibou nechávají otisknout do svých cestovatelských pasů, které jsou ve Velké Británii poměrně oblíbené.

Jak už název třítisícové vesnice napovídá, v tomto kraji ještě velštinu nezapomněli používat. Ba co víc, ve věku 10 až 14 let mluví tímto výjimečným jazykem skoro všichni. A co zde tedy stojí vyjma značky za vidění? Rozhodně 27metrová rozhledna v podobě sloupu, ze kterého pohlíží do krajiny slavný generál Henry Paget. Pokud si tedy budete chtít udělat fotku i jinde než u slavné značky, hledejte Marquess of Anglesey's Column.

Zdroj: www.novinky.cz

Stavebka v Náchodě slaví "60" (1953 - 2013)

KDY: 22. června 2013 od 11:00, Pražská 931, Náchod, (hlavní budova školy)

PROGRAM: prohlídka hl. budovy školy, ukázka aktuální výuky, výstava obrazů a fotografií z historie a současnosti školy

Další info: Nabízíme možnost ubytování v DM, občerstvení zajištěno (prasátko, gulášek, pivečko, kávačka, ...)

Doporučujeme tuto akci využít k uspořádání třídních srazů, výletů po okolí atd.

Vlastněte-li jakékoli zajímavé dokumenty (fotografie, tabla, videa apod.), z doby vašeho studia, prosíme o jejich zapůjčení před termínem oslav.

Více na: <http://www.voss-na.cz>

Japonské bojové umění v Českém Meziříčí

Každou neděli v Českém Meziříčí probíhá trénink japonského bojového umění IAIDÓ. Všichni, kdo mají chuť se podívat, mohou přijít vždy od 19.00 – 21.00 hodin do Sokolovny. Cvičení vede sempai Pavel Tomeš, trenér iaidó III. třídy. Určitě je lepší se domluvit předem.

Kontakt: 777 713 624

Více na: <http://www.iaidocm.nozomi.cz>

Klub NOZOMI Dojo a Česká federace kendó vás srdečně zve na 5. ročník turnaje IAIDÓ - Nozomi Taikai 2013 Team turnaj v Hradci Králové. Turnaj se koná 27.4.2013 – SPŠ Stavební, Hradec Králové – Slezské předměstí

Nozomi Taikai je otevřený mezinárodní turnaj iaidó pro tři členné týmy. První ročník Nozomi Taikai vznikl v roce 2009 jako třetí turnaj iaido, který se v té době v České republice konal. Svoji tradici v roce 2009 době měly zatím jen dva turnaje v Českých Budějovicích: Jarní a podzimní meč a Kokki Taikai. Hradecký turnaj se k nim přidal.

Ředitel turnaje: Pavel Tomeš 777 713 624

Více na: <http://www.taikai.nozomi.cz>

Osvěžující inspirace

Osvěžení z máty

Máta je úžasné osvěžující. Neměla by chybět na žádné zahrádce. Tato bylinka vám navíc pomůže při špatném trávení a uleví od bolesti hlavy. V kuchyni z ní vykouzlíte nejen osvěžující nápoje, ale i báječné marinády na maso. Sirup z máty si zase můžete uchovat na zimu, kdy vás při nachlazení postaví na nohy.

Tady je 5 receptů:

Domácí limonáda s mátou

Budete potřebovat: lístky z 1 stonku máty peprné, 3 lžičky třtinového cukru, 1 - 2 limety nebo citróny (1 kus na plátky), 1,5 l vody

Postup: Limetu nebo citrón vymačkejte do skleněného džbánu, přidejte cukr a natrhané lístky máty. Zalijte vodou a dobře promíchejte. Limonádu nechte vychladit, můžete přidat plátky limety nebo citrónu a kostky ledu. Místo cukru se dá použít med. Pro zvýraznění chuti trochu čerstvého zázvoru.

Mátový salát

Budete potřebovat: 1 salátovou okurku, bílý jogurt, 1 stroužek česneku, malý svazek čerstvě nasekané máty, půlku červené cibulky, sůl, pepř, šťáva z 1 citrónu

Postup: Okurku oloupejte a nakrájejte na kostičky. Lístky máty nasekejte nadrobno a smíchejte s čerstvým jogurtem, přidejte prolisovaný stroužek česneku, sůl, pepř a zakápněte citrónovou šťávou. Hotovou omáčkou přelijte okurky. Nechte vychladit. Na závěr můžete přidat na drobno pokrájenou červenou cibulku. Salát se skvěle hodí k pečenému masu.

Jahodový sorbet s mátou

Budete potřebovat: 100 g krupicového cukru, svazek čerstvé máty, 500 g čerstvých nebo mražených jahod, šťávu z jednoho citrónu.

Postup: Cukr smíchejte se 100 ml vroucí vody a na mírném plameni ohřívejte tak dlouho, až se úplně rozpustí. Poté přidejte lístky máty, odstraňte z plotny a nechte asi čtvrt hodiny stát, aby sirup nasál vůni máty. Lístky máty pak vyjměte. Jahody rozmixujte, přidejte citrónovou šťávu a mátový sirup. Směs přelijte do vhodné nádoby a vložte do mrazáku. Nechte tak hodinu zmrznout, poté můžete podávat.

Mátový sirup

Budete potřebovat: čerstvou mátu (asi 50 dkg), 0,5 litru vody, 1 větší citron bez jadérek na plátky, 0,5 kg cukru

Postup: V hrnci smíchejte vodu s cukrem a uveďte do varu. Až začne směs houstnout, přidejte na nasekanou mátu a citron. Krátce povařte, aby se sirup krásně provoněl, poté přiklopte poklicí a za občasného míchání nechte 2 - 3 hodiny odstát. Poté směs přecedte přes plátno a opět zahřejte téměř k bodu varu. Ještě horký sirup naplňte do sklenic, dobře uzavřete a nechte vychladnout. Skladujte v chladnu.

Marináda na jehněčí maso

Budete potřebovat: malý svazek máty peprné, 4 stroužky česneku, 1 lžice kremžské hořčice, 3 lžice olivového oleje, 2 citróny, sůl, pepř

Postup: Prolisovaný česnek smíchejte s hořčicí, olejem, šťávou z 1 citrónu a nasekanou mátou. Do směsi naložte maso se zářezy (nejlépe jehněčí, ale může být i kuřecí) a nechte přes noc marinovat. Poté pečte v troubě.

Zdroj: <http://www.babske-rady.com>

A nakonec ještě nějaké ty babské rady...

SVÍČNY A VOSK

Svíčky nekapou a také pomaleji hoří, když je asi na hodinu před použitím ponoříme do studené osolené vody nebo je vložíme do mrazničky.

MOP

Vytírací mopy ani smetáky na tyči neodkládáme rovnou na podlahu. Vždy je zavěšujeme tak, aby z nich mohla kapkat voda a textilní pruhy či štětiny zůstaly volně ve vzduchu a trvale se nedeformovaly.

CITRÓN

Z citrónu vymačkáme víc šťávy, když jej před rozříznutím dobře prohřejeme, případně promačkáme.

BARVA

Zaschlou barvu na rukou odstraníme snadno obyčejným stolním olejem.

ZMRAZENÍ OVOCE

Trik na zmrazení ovoce - když před zmrazením ovoce přelijete horkou vodou s cukrem, zachováte jeho barvu.

VANA

Vanu je možné výborně umýt i teplým octem, do něhož se přidá hrst soli. Skvrny od rzi se dají odstranit potíráním citrónovou šťávou.

TERMOSKA

Termosku zašpiněnou od kávy nebo čaje vyčistíme tak, že do ní nalijeme kypřící prášek do pečiva rozmíchaný v teplé vodě. Asi po 2 hodinách bude termoska znovu čistá.

MUŠKY

V boji s malými muškami neustále kroužícími kolem rostlin v bytě zvítězíme a vyhubíme je tím, když zeminu posypeme vyluhovaným čajem.

ZÁCLONY

Barevné záclony při praní nevyblednou, namočíme-li je před praním do osolené vody.

BĚLENÍ PRÁDLA

Nejlepší bělení prádla je skořápkami od vajec. Bílé skořápky rozdrtíme, vložíme do dobře zašitého sáčku z bavlny a přidáme spolu s práškem a prádlem do pračky k vyvaření.

DŽÍNY

Aby se nám na oděvech z džínoviny nedělaly bílé oprané záhyby, džínovinu před vložením do pračky obrátíme naruby a složíme do čtverce. Po vyprání budou jako nové.

JEMNÉ PRÁDLO

Jemné prádlo získáme, přidáme-li do kroupení trochu aviváže. Prádlo bude jemné a bude příjemně vonět.

Zdroj: Internet

Slovo šéfredaktorky na závěr

Rok se s rokem sešel a už je tu zase jaro! Nejkrásnější období celého roku, alespoň pro mne. Za námi je jeden z nejnáročnějších roků, které jsem tu za svoji mnohaletou praxi zažila. A jednu chvíli jsem si myslela, že to bude můj rok poslední. I takové názory se v naší obci našly. Ale člověk se musí se vším umět poprat. Jinak to prostě nejde a já jsem ráda, že tu žijí lidé, kterým na naší obci záleží a fandí jí při každé soutěži, při každé akci a kteří člověka podrží. To je opravdu moc dobrý pocit, při kterém zapomenete na ty rejpalý, a v hlavě se vám zrodí nový nápad.

A jedním takovým nápadem bylo vytvoření Čajovny u bludičky. Taková oáza babských setkání u šálku čaje, kávy či sklenky vína. V mladších kruzích se říká, jak se k nám doneslo, že se do knihovny slétají čarodějnice ☺ A nakonec proč ne? Každá ženská v sobě určitě má kousek čarodějnice ☺ Jak jinak by bylo možné, aby babička upekla koláč, který se jen rozplývá na jazyku? Jak děti každý večer sladce usínají, když jim maminka vypráví pohádku? A že rozbité koleno nebolí, když je pohladí a že slzy osuší její úsměv? A určitě si vzpomenete na spoustu dalších zážraků, které dokáže jen ženská duše.

V televizi, na internetu se všichni jen honí za senzacemi, čím krutější zprávy, čím víc zloby, závisti a nenávisti, tím lepší. Jak dlouhou to ještě bude trvat, než lidé pochopí, že největší senzací je mír a klid, vážít si práce druhých a pomáhat slabším, zkušenosti předávat mladším a být tolerantní k postojí a názorům druhých? Že ne slzy, ale radost a víra v dobro dávají člověku sílu, aby zvládl úplně vše. A já jsem takový věčný optimista a doufám, že jednou to tak bude. A nebude to, doufám, žádná senzace, ale zcela přirozená věc.

A když mi někdo řekne, že jsem čarodějnice, vůbec mi to nevadí, naopak, jsem na to pyšná. Nakonec, kdo ví, jak to je, že jo?

Dagmar Honsnejmanová, také knihovnice a kronikářka

Příslaví nakonec...

Hloupý člověk by udělal nejlíp, kdyby mlčel. Pokud by to ale udělal, nebyl by hloupý. *Čínské přísloví*

Mokerský zpravodaj vydává

Obec Mokré Redakce: Knihovna U Mokřinky Mokré čp. 12 517 71 České Meziříčí Periodicita vydávání: nepravidelně 4 – 5 x ročně	Šéfredaktorka, texty a grafika: Dagmar Honsnejmanová Autoři ostatních příspěvků a zdroje jsou uvedeny pod články Fotografie: archiv kroniky obce, případní autoři jsou uvedeni u fotografie Číslo zpravodaje: 1/2013 Spis.zn. 76.1-A/5	Den vydání: 26.3.2013 Tisk: Regereklama, Nádražní 460, 517 73 Opočno Kontakt: 494 667 569 Náklad: 110 ks Evidenční číslo: MK ČR E 17618 Pro obyvatele Mokrého zdarma
Kontakt na vydavatele a zasílání příspěvků: kronika.mokre@seznam.cz Elektronický zpravodaj: www.obecmokre.cz/zpravodaj2 a archiv www.obecmokre.cz/nepravidelny_zpravodaj . Vydavatel neodpovídá za stylizaci příspěvků, za tiskové a pravopisné chyby. Za obsah článků plně zodpovídají jejich autoři a jejich názory nemusí vyjadřovat postoj vydavatele. Všechny zprávy jsou v souladu se zák. 101/2000 Sb. Dobrovolníkům děkujeme za roznášku v obci.		